TWEEDE JAAR, N°. 112. 1838. MAANDAG, 26 MAART.

# DE AVONDBODE

ABONNEMENT
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
*Warmoesstraat*, N°. 206.
En bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

## ALGEMEEN NIEUWSBLAD

PRIJZEN
VOOR 3 MAANDEN,
te *Amsterdam* ........ f 7.—
en *Buitensteden* franco ........ – 8.—

Advertentien.
ZEVEN REGELS of minder ........ f 1 75.
Elken regel meer ........ – 25.
ZEGEL voor elke advertentie en herhaling ........ – 35.

*voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.*

## DE DITHYRAMBE.

### *Over de 24 Artikelen.*

De Dithyrambe is een dichtstuk, hetwelk op de feesten van Bacchus gezongen werd, nadat men zich ter eere dier godheid in een' staat van bedwelming had verplaatst.

Wij zijn in een onzer dagbladen op een artikel over de 24 artikelen onthaald geworden, hetwelk de afkeuring van vele nadenkenden heeft opgewekt. Dat artikel bevat zoo vele teekenen of van onkunde, of van verkeerde bedoeling, of van onvoorzigtigheid, dat het blijkbaar is geschreven door iemand, die noch de grondwet, noch de Natie, noch den Koning kent, of door iemand, die het met de Natie en den Koning niet wèl meent, of door iemand, die zich bij het schrijven in eenen staat van bedwelming heeft bevonden. Ter liefde van de goede zaak gelooven wij het laatste, en noemen dat artikel DE DITHYRAMBE VAN 23 MAART.

Wij worden in dat gevoelen versterkt door de zonderlinge houding, welke de steller van dat stuk tegen ZEKERE DAGBLADEN aanneemt.

« Wat wordt er nu,» roept hij onder anderen uit, «van al die beschuldigingen en verdenkingen van kwalijkgezindheid, van Belgischgezindheid, revolutionaire bedoelingen enz., die wij van den kant van ZEKERE DAGBLADEN tot zelfs nog voor weinige dagen moesten verduren, enkel en alleen omdat wij de scheiding en den vrede voorstonden? — Zullen wij thans, nu de Regering zich mede tot vrede en scheiding geneigd toont, ook aan deze dezelfde verwijtingen doen? — Tot voor weinige dagen hebben zij met al de kracht hunner longen volharding! volharding! geschreeuwd, en het *Status quo* als den gelukkigsten aller toestanden afgeschilderd. Tot voor weinige dagen hebben zij de definitive scheiding als eene openbare ramp beschouwd, en de hereeniging of althans de administrative scheiding als het doel van aller wenschen voorgedragen. Tot voor weinige dagen hebben zij den Oorlog gepredikt en den vrede in den tegenwoordigen tijd als eenen bedriegelijken vrede voorgesteld, die niet anders dan door de wapens kon bevestigd worden.» enz.

Men heeft ons gevraagd, of die *declamatiën* ook tegen den *Avondbode* zijn gerigt, en ten gevolge daarvan noodigen wij den steller uit, om, in zoo ver hij den *Avondbode* mogt bedoeld hebben, nader aan te toonen:

1°. Dat en in welk nommer van ons blad de definitive scheiding als eene openbare ramp is voorgesteld.

2°. Dat en in welk nommer van ons blad de hereeniging als het doel van aller wenschen is voorgedragen.

Hetgeen wij gezegd en voorgedragen hebben zullen wij volgaarne voor onze rekening houden.

En wat hebben wij gezegd, dat niet door de uitkomst is bevestigd?

Wij hebben getracht, de gevaren af te wenden, aan welke de tweedragt eenen Staat altijd blootstelt, en die gevaren zijn geweken.

Wij hebben gepoogd, het wederkeerig vertrouwen van de Regering op het Volk en van het volk op de Regering aan te kweeken, en dat vertrouwen heeft zich sterker dan immer geopenbaard.

Wij hebben voorspeld, dat de ontwerpen van wet, betreffende de buitengewone begrootingen, door de Tweede Kamer zouden aangenomen worden, en de uitkomst heeft onze voorspelling bewaarheid.

Wij hebben gezegd, dat de verwerping der wet, omtrent het buitengewoon voor rentebetaling, de jammerlijkste gevolgen zou kunnen hebben, en de Tweede Kamer heeft getoond, in die beschouwing te deelen.

Wij hebben beweerd, dat de ontwapening in dezen tijd zou zijn onberaden en hoogst gevaarlijk, en, aannemende het ontwerp van wet, omtrent het buitengewoon voor Oorlog en Marine, heeft de Tweede Kamer doen zien, dat wij gelijk hadden.

Wij hebben volharding gepredikt, niet in het *status-quo*, maar — bejammerende de lasten, welke het *status-quo* ons oplegt, doch dankend voor den zegen, dien het vaderland in weêrwil daarvan geniet — volharding in gereedheid tegen de altijd mogelijke lagen onzer vijanden, en de Tweede Kamer heeft het noodwendige dier volharding erkend.

Wij hebben vol gehouden, dat de Regering één is met de Natie in voortdurend wenschen en streven naar den afloop der bestaande moeijelijkheden, en de Tweede Kamer heeft hetzelfde in de ondubbelzinnigste woorden verkondigd.

Is nu de vraag van den steller der Dithyrambe: « wat zekere bladen doen zullen? » ook aan den *Avondbode* gerigt; het antwoord daarop is gemakkelijk. De *Avondbode* zal op den ingeslagen weg voortgaan; pogende het waar belang des Vaderlands, de eensgezindheid van Regering en Natie, te bevorderen, in het vertrouwen, dat de weldadige vruchten dier overeenstemming, door den zegen des Allerhoogsten, eerlang zullen genoten worden.

Hetgeen de *Avondbode* niet doen zal is, daarentegen, dit: Hij zal geene Dithyramben schrijven, waarin de nadeelen en méér dan de nadeelen van het *status quo*, hoogst ondankbaar en ten onregte, worden verweten, terwijl men zich van dankbaarheid doordrongen noemt, en in welke de kans op het bereiken eener eindschikking, naar den grondslag der 24 artikelen, wordt tegengewerkt, door het onberaden verkondigen, hoe hoogen prijs men op die 24 artikelen stelt; eene onberadenheid, die althans geene afkeerigheid van België aan den dag legt.

## NEDERLAND.

AMSTERDAM 24 Maart. Naar men verneemt, is het bestuur over onze bezittingen ter westkust van Guinea door Z. M. den Koning georganiseerd, en is onder anderen tot Gouverneur van gemelde bezittingen benoemd de kapitein Bosch van de artillerie-transport-trein.

— De Fransche en Belgische bladen houden zich nog steeds bezig met redeneringen over de 24 artikelen, ieder naar mate van deszelfs bijzondere kleur; doch zij bevatten daaromtrent niets nieuws.

— Gisteren is de Eerste Kamer der Staten-Generaal vergaderd geweest en heeft de ontwerpen van wet ontvangen, welke haar door de Tweede Kamer waren toegezonden.

— Aan de bij ons ontvangen *Javasche Couranten*, loopende tot den 22 November ll., ontleenen wij het volgende:

Door Z. Exc. den Gouverneur-Generaal zijn benoemd: bij het civiel departement, tot translateur voor de Hoogduitsche taal te Batavia E. L. W. Kinder, tweede kommies bij de algemeene boekhouding, in plaats van J. H. C. Schrader, naar elders verplaatst, en tot tweeden kommies op het kantoor van den adsistent-resident van Benkoelen, C. J. D. van Rooyen, ambtenaar aldaar; bij het militair departement: bij het personeel der artillerie, tot kapitein, de 1 luitenant A. Meis, tot 1sten luitenant de 2de luit. F. E. van Steel, tot 2den luit. adjudant, de 2de luitenant N H. W. S. Whitton, en tot 2den luitenant-instructeur op de artillerie-school, de 2de luitenant J. C. Labaar, allen van het wapen der artillerie; op verzoek eervol ontslagen: de 1ste luitenant der artillerie D. M. Lammers, en op non activiteit gesteld: de 1ste luitenant van het 9de bataillon infanterie C. Bresler.

— Volgens berigten van Kediri, zijn, ten gevolge van buitengewoon zwaren regen, voornamelijk in het zuidelijke gedeelte der afdeeling Ngrowo, in het laatst der maand October jl. gevallen, de rivieren, en daaronder vooral de Kalie Kedong, tot eene verbazende hoogte gestegen. Door den snellen stroom werden aardklompen en zware steenen medegevoerd, zijnde in de dessa Kalie Kidang drie huizen, aan den voet eens bergs gelegen, onder zulk eenen aardklomp grootendeels bedolven, waardoor ongelukkig vijf kinderen het leven hebben verloren. De overige bewoners dier huizen hebben zich met veel moeite gered, door de vlugt naar een hooger gedeelte van den berg. Ook in de dessa's Karangtoerie en Poetjong zijn verscheidene huizen door den stroom verdreven; daar is wel eenig vee weggespoeld en schade aan padie enz. veroorzaakt, maar gelukkiglijk zijn er de menschen gespaard gebleven.

## DUITSCHLAND.

WEENEN 13 Maart. Sedert eenige weken spreekt men alhier van eene verloving tusschen Z. K. H. den hertog van Savoye, kroonprins van Sardinië, met Hoogstdeszelfs nicht, de aartshertogin Maria, dochter van den aartshertog Reinier.

MUNCHEN 16 Maart. Het Regeringsblad van heden bevat onder anderen een privilegie, voor den tijd van 20 jaren, tegen het nadrukken van Schillers werken. De voormalige minister, vorst Wallenstein, is, ten gevolge van een' slag van een paard, deerlijk gewond, en in eenen bedenkelijken staat. De Pruissische kabinetskoerier, die zich eenigen tijd alhier heeft opgehouden, is thans vertrokken.

— 17 Maart. Volgens tijdingen uit Alexandrië alhier, is Z. K. H. Hertog Maximiliaan den 16 Febr., des avonds ten 6 ure, aldaar aangekomen.

BERLIJN 18 Maart. Sommige lieden vermeenen te weten, dat onze gezant te Rome zou hebben aangeraden om den aartsbisschop van Keulen, op zekere voorwaarden, in zijne functiën te herstellen; desniettegenstaande is men overtuigd, dat het gouvernement in deze omstandigheden naar de publieke opinie zal handelen, en dat hetzelve voorzeker dergelijke raadgevingen niet zal volgen.

KEULEN 18 Maart. Gisteren sloeg de bliksem, vergezeld van sneeuwvlagen en storm, in de kerk der H. Apostelen, juist op die plaats, waar dezelve, nu 17 jaren geleden, doordrong en twee menschen doodde; de ketting van het uurwerk was thans, even als toen ter tijd, de afleider. De bliksem vernielde dezelve geheel, en zengde een oud schilderij zoodanig, dat het onkenbaar werd. Een man, die zich op dezelfde plaats bevond, waar toenmaals de twee personen gedood werden, gevoelde plotseling den electrieken schok, en aan zijne linker zijde, eene brandende hitte; in

## MENGELWERK.

Daar men gewoon is in het Mengelwerk ook belangrijke verhalen van overwinningen op te nemen, zoo hebben wij gemeend, bij gebrek aan eene andere plaats, ook hier te mogen laten volgen:

### HET VERHAAL VAN DE OVERWINNING VAN *BONJOL*.

Den 10 Augustus jl., deed Toeanko IMAN zijne onderwerping aan den generaal-majoor, kommissaris ter gemelde kust, COCHIUS, aanbieden, en den 11den deed hij eenen aanvang maken met het sloopen der sterkte. Daar dit echter slechts traag voortging, en IMAN niet in persoon verscheen, deed de generaal hem weten, dat slechts tot 's namiddags ten 6 ure van den volgenden dag geduld zou worden geoefend. Twee uren vóór dat tijdstip liet Toeanko IMAN drie dagen uitstel verzoeken, doch dit werd onbeantwoord gelaten, en op den gestelden tijd deed de generaal het vuur uit al de batterijen op nieuw tegen *Bonjol* openen, en alles in gereedheid brengen tot eenen aanval op den volgenden morgen. Deze geschiedde dan ook, onder het bevel van den majoor der infanterie DE STURLER. Tegen het noordwestelijk punt van *Bonjol* werd een schijn-aanval gedaan, om de aandacht des vijands van de belangrijke berg-positie af te wenden. Gezamenlijk met de hulptroepen van *Batipo* en den Toeanko van *Tingi*, werd de vijand in de vlakte in bedwang gehouden. Het beleid der onderneming was, in deszelfs geheel, aan den militairen kommandant op *Sumatra*, den luitenant-kolonel MICHIELS, toevertrouwd. De majoor DE STURLER berigt, als den uitslag zijner operatie, het volgende:

« Toen onze troepen de kampong *Padang Boeboe* waren doorgetrokken, om ons naar het ravijn te begeven, hetwelk voor het gebergte gelegen is, werden wij al spoedig ontdekt en met eenige schoten, beneden uit de kampong, begroet; voorts verwittigden zij den vijand op het gebergte van onze komst.

« Wij vervolgden onzen weg, om het gebergte te beklimmen, en zijn, zonder grooten tegenstand, in de vijandelijke positie aangekomen, terwijl de vijand, bij onze komst, nog een paar schoten gedaan en daarna dezelve onmiddellijk verlaten heeft.»

« Wij waren echter naauwelijks in die positie, of onze troepen werden van alle kanten met geweervuur verontrust, hoofdzakelijk van den bergrug, die aan *Bonjol* grenst, en voorts uit de vallei. Ik heb hetzelve met levendigheid laten beantwoorden, daar wij ons anders niet hadden kunnen staande houden, vermits wij van voren en van ter zijde niet genoeg gedekt waren. Alhoewel nu de vijand ons nadeel heeft toegebragt, hetwelk oogenblikkelijk niet te verhinderen was, zoo heeft hij van ons geweervuur niet minder geleden, daar hij slechts door een *auwer*, zonder borstwering, gedekt was.»

Behalve de aldus veroverde positie, werd nog, benedenwaarts, eene vijandelijke sterkte ingenomen, en de hulptroepen waren tot in *Tandiké* doorgedrongen, zoodat de vijand, ten gevolge dezer verschillende operatiën, verscheiden belangrijke stellingen verloor en in eenen, steeds toenemenden, benaauwden toestand gebragt werd. Het gevolg van dit een en ander was, dat de communicatie tusschen *Bonjol* en *Talong* minder moeijelijk werd en men, thans meester zijnde van het verhevenste punt van de berglinie, niet alleen het grootste gedeelte der vallei overzien kon, maar ook de kampong *Talong* en de voor ons zoo zeer nadeelige positie *Pantjoerang* VII, dominerend onder het bereik van het geschut had gekregen; terwijl de vijand nu elk oogenblik bloot stond aan eenen beslissenden aanval. In den nacht van den 15den op den 16den Augustus, nadat de vijand intusschen verscheidene goed gerigte schoten uit het kanon gedaan had, door welke nogtans niemand gewond werd, en nadat was opgemerkt, dat velen de kampong *Bonjol* ontruimden, rukte de majoor DE STURLER, te middernacht, tegen den uithoek van de berglinie. Hij rapporteerde aan den luitenant kolonel MICHIELS, die ook ditmaal den aanval in zijn geheel bestierde, het navolgende:

« Met groote moeite bereikte man voor man, door middel van een' bamboes, de borstwering, vermits de vijand ingravingen had gemaakt, die het beklimmen van dezelve, zonder hulpmiddelen, onmogelijk maakten.

« Nadat de voorhoede binnen was, heb ik dezelve, om niet ontdekt te worden, zich op den grond laten neder leggen, en de sappeurs aan het werk gesteld, ten einde de borstwering te openen en een klein retranchement te maken.

« Toen dit voltooid was, heb ik de drie kompagniën doen oprukken en, zoodra die geheel binnen waren, gelast, de vijandelijke positie C in stilte te naderen en daarna met hevigheid te attaqueren, hetgeen met de meeste orde is bewerkstelligd; slechts één schot is uit die positie tegen de onzen gedaan, waarna de vijand overhaast de vlugt genomen heeft.»

De overste MICHIELS zegt voorts in deszelfs verslag: « Mij persoonlijk, op den 16den dezer, vroegtijdig naar de versterking No. VIII. begeven hebbende, vergezeld van den kapi-

de kerk zelve ontwaarde men eenen sterken zwavelreuk; gelukkig heeft men tot dusverre geene sporen van groote schade ontdekt.

FRANKFORT 19 Maart. Gedurende deze maand was de Bondsvergadering twee malen vergaderd. Graaf von Munch Bellinghausen is nog niet uit Weenen teruggekeerd, en het is niet waarschijnlijk, dat hij in deze maand die stad niet zal verlaten.

— De opperprediker Dr. Rommershausen te Aken heeft eene nieuwe wijze uitgevonden voor het vervaardigen van compasnaalden, welke meer met de eigenschappen der magnetische strooming overeenkomt; ook heeft hij verschillende gebreken aan dit belangrijke werktuig verbeterd.

HAMBURG, 20 Maart. Gisteren werd alhier het 25 jarig feest gevierd van het tijdperk, sedert hetwelk deze stad van vreemde overheersching werd bevrijd, de dag der onafhankelijkheid. Het feest was algemeen; het Hanseatisch genootschap, bestaande uit mannen, welke voor het vaderland gestreden hebben, heeft daartoe het meeste bijgedragen. De groote zaal der Börsenhalle was in eene kolossale tent veranderd, met rood en wit, de oude kleur der Hanzesteden, doorslingerd; de pijlaren waren op eene keurige wijze met wapens van den vrijheidsstrijd, en vanen en standaarden, onder welke dit legioen eens gestreden had, versierd. Na het houden eener toepasselijke redevoering, werd de plegtigheid met het zingen van eene jubelcantate, begeleid met pauken trompettengeschal, besloten; 100 kanonschoten werden van de wallen gelost: in de stad, in de haven, op de Alster, op de rivieren, ja van daken en vensters, wapperden vlaggen van alle natiën, terwijl des avonds eene bijna algemeene illuminatie plaats had, waarbij iedereen wedijverde, zooveel mogelijk, zijne geestdrift aan den dag te leggen. Heden had een schitterend diner plaats, waaraan de 260 krijgsmakkers deel namen, welke in 1813 en 15 gestreden hadden. De zaal, daartoe in gereedheid gebragt, was met smaak en doelmatige krijgstrofeën gedecoreerd. Eene heerlijke muzijk werd door het instellen van verschillende feestdronken afgewisseld, en de gulste vreugde paarde zich aan de aandoenlijkste herinneringen.

## FRANKRIJK.

PARIJS 22 Maart. In de zitting van de Kamer der gedeputeerden van heden zijn slechts eenige zaken van ondergeschikt belang behandeld geworden.

— Bij een besluit van Z. M. den Koning is de minister van Marine gemagtigd, om aan de stad Albi 5,000 kilogr. brons te leveren, tot het oprigten van een standbeeld voor den beroemden zeereiziger Lapeyrouse. De algemeene raad van het departement van den Tarn had in zijne laatste zitting den maarschalk hertog van Dalmatië verzocht, de tolk te zijn van deszelfs wensch, dat het gouvernement zich, door het schenken van brons, van eene nationale schuld mogt kwijten. Deze wensch door den burggraaf Decares, afgevaardigde van het departement Albi, geuit, en door den maarschalk ondersteund, heeft gehoor gevonden. De kommissie tot de oprigting van het standbeeld is gisteren bijeengekomen, om na het ontvangen van deze gift de gereedelijke uitvoering van het plan te bespoedigen.

*Part. Corresp.* PARIJS 22 Maart. De Kamer van gedeputeerden heeft de wet op de mijnen met eene groote meerderheid aangenomen. Bij den aanvang der zitting heeft de voorzitter aan de leden de lijst medegedeeld van de werkzaamheden, sedert de opening der zitting aan hare overwegingen onderworpen. Achttien ontwerpen van wetten of voorstellen zijn afgedaan, en er blijven nog 31 te behandelen; op 6 daarvan is reeds gerapporteerd, dus blijven er nog 25 rapporten uit te brengen. De voorzitter noodigde de Kamer uit, om zich ijverig met de afdoening van zaken bezig te houden.

In de Kamer der pairs heeft de minister van Binnenlandsche zaken, die thans bijna hersteld is, de door de Kamer van gedeputeerden aangenomen wet op de geheime fondsen gebragt. Overigens heeft deze zitting niets van belang opgeleverd.

De heer Antoine Passy is benoemd tot rapporteur van de kommissie, belast met het onderzoek van het voorstel van den heer Gouin over de conversie. Zoo als wij reeds hebben aangekondigd, volhardt de kommissie bij de gedachten, dat de maatregel *mogelijk* en *nuttig* is, en zulks in weerwil van het tegenovergesteld gevoelen van den president van den Raad, in de kommissie uitgedrukt.

Men verzekert, dat aan de houders van 5 pCts. de vrijheid zal worden gelaten om de aflossing tegen 100 francs, voor iedere 5 francs renten aan te nemen, of wel, om hun papier tegen een ander effect, eene verminderde interest gevende, te verwisselen. De reductie op de rente zoude niet minder mogen zijn dan 70 centimes op elke 5 fr., en de verhooging van kapitaal voor de verminderde rente niet meer dan 23 pCt. mogen bedragen. Men zou in bedenking geven, om de 5 pCt. in 3½ pCt. te veranderen, doch zoude zulks voor het Ministerie geenszins verpligtend worden gemaakt.

De houders van 5 pCt., welke noch de aflossing, noch de conversie mogten verkiezen, zullen derzelver inschrijvingen en renten à 5 pCt. gedurende vijftien jaren behouden, doch niet anders dan met onderwerping aan restrictive maatregelen, welke strenger zullen worden, naar mate de afloop van die vijftien jaren naderen zal; terwijl de minister van Financiën zal gehouden zijn, om een omstandig verslag van hetgeen tot uitvoering der wet zal zijn gedaan aan de Kamer, en wel in de eerstvolgende jaarlijksche zitting, te geven. Door deze laatste bepaling wordt de kwestie netelig, en zou wel daardoor de val van het Kabinet kunnen veroorzaakt worden!

De *Messager* spreekt van een adres, hetwelk men voornemens zoude zijn aan den Koning aan te bieden, ten einde Hoogstdeszelfs aandacht te vestigen op den staat der Kamer en van het land, met bede, om het Koninklijk prerogatief te doen tusschen beiden treden, ten einde eenstemmigheid tusschen de drie magten te herstellen, daar anders de tegenwoordige omstandigheden niet dan ernstige ongelegenheden voor de nationale belangen zouden te weeg brengen. De *Courrier Français* kan aan deze tijding te minder geloof hechten, daar zulks lijnregt zoude aanloopen tegen de thans zoo algemeen gepredikt wordende beginselen, volgens welke de kroon geen' invloed hoe ook genaamd op de politieke zaken behoort uit te oefenen. Een zoodanig adres zou dus, naar zijn gevoelen, het tegendeel bewijzen van hetgeen men bewijzen wil.

— De verantwoordelijke uitgever van de *Mode*, zich in appel begeven hebbende tegen het arrest van het Hof van Assises, bij hetwelk hij bij défaut is veroordeeld, stond gisteren weder voor dat Hof teregt. Hij is na lange debatten tot een jaar gevangenis en 15,000 fr. boeten, (5,000 fr. minder dan bij défaut) veroordeeld. De suspensie van dat blad, gedurende twee maanden, is door het Hof niet meer uitgesproken.

## SPANJE.

MADRID, 14 Maart. De generaal Seoane heeft in de zitting van gisteren de ministers geïnterpelleerd, betrekkelijk zekere uitdrukkingen, voorkomende in de *Gaceta di Madrid* van dien dag; hij verklaarde, dat die woorden eenen nieuwen aanval tegen de oppositie behelsden, welke slechts strekken kon, om de gemoederen meer en meer op te winden. Dien ten gevolge verzocht hij den ministers een middel te beramen, om eene scheuring te vermijden, en, eindigde met te verklaren, dat hij altijd tot de wettiglijke parlementaire oppositie had behoord, en daarbij blijven zou, tot dat het gouvernement van zijnen gang zou veranderen.

Men zegt, dat Flinter een hevig gevecht met de Carlisten, onder het bevel van Basilio, heeft gehad; zelfs verhaalt men, dat Basilio in handen van de Christino's zou zijn gevallen.

— Een particuliere brief uit Madrid, dd. 14 dezer, in den *Constitutionnel* geplaatst, behelst de volgende tijding, waarvoor wij echter niet willen instaan.

Gisteren avond zijn de generaals Cordova en Seoane op het Koninklijk paleis ontboden en hebben eene lange conferentie met de Regentes en den heer Ofalia gehad, welke hun hebben voorgesteld: aan den eerste het bevel over het leger, en aan den tweede dat van Madrid op te dragen; beiden hebben die benoeming aangenomen, op voorwaarde, dat Espartero naar Madrid zou terug worden geroepen, voor dat men hem van zijn bevelhebberschap zou hebben ontzet. Naar het leger van het Noorden is een koerier afgezonden; doch men twijfelt, of Espartero in den strik zal vallen.

— Men verzekert, dat heden avond alhier een buitengewoon koerier met dépêches voor het gouvernement is aangekomen, welke berigten, dat Basilio zich in de omstreken van Almade, in de divisie van Pardinas, 6 mijlen van Almodobar, bevindt, terwijl Flinter met 500 paarden twee mijlen van den vijand is verwijderd.

— Alhier zal een nieuw dagblad, *el Progeso*, in het licht verschijnen; de heer Firmin Caballero, een der hoofden van de Exaltados, zal de voornaamste redacteur daarvan zijn.

— Men verhaalt, dat de generaal Cordova Espartero zou vervangen; doch het is niet waarschijnlijk, dat H. M. de Koningin Regentes hare toestemming daartoe zal geven.

JACA 8 Maart. Heden morgen bevonden zich 1000 man Carlistische infanterie en 100 paarden op eene mijl afstands van Berdun. Men zeide, dat deze troepen de voorhoede uitmaakten van eene belangrijke legermagt, welke zich in de gebergten zou bevinden; men weet niet, welke rigting deze expeditie nemen zal.

## ITALIË.

NAPELS 27 Febr. De minister en president van den staatsraad alhier, Marchese di Pietracatella, die reeds door zijne werken over de Conversie der schuld en de maten en gewigten eervol bekend is, heeft onlangs een werkje uitgegeven over de inkomende regten op vreemde boekwerken. Z. Exc. beschouwt in hetzelve de onmiddellijke opheffing der gezegde regten voor de beschaving en het algemeen belang dringend noodzakelijk. Het werkje baart in Napels veel opziens, daar in hetzelve denkbeelden zijn geuit, die, zoo als men weet, der regering nimmer zeer welkom waren. Intusschen is het in de hoogere kringen met genoegen ontvangen, en men veronderstelt reeds, uit dien hoofde, dat het doel zal treffen.

— Aan den heer Wolfsberger, eenen Zwitser van geboorte, die op zijne reize in den Levant verschillende landschappen heeft gemaald, welke voor ware meesterstukken worden gehouden, werd, voor zijne afreize van hier naar Rome, door een Engelsch kunstminnaar voor eene portefeuille met de schoonste Aquarelles 100,000 fr. geboden, welke hij echter niet aannam, daar hij zich niet aan de voorwaarden van den kooper wilde onderwerpen, om geene kopijen van dezelve voor zich te behouden. De grootvorst Michaël heeft dezen kunstenaar, welke zich thans te Rome bevindt, tijdens Hoogstdeszelfs hierzijn, op de vriendelijkste wijze naar Rusland uitgenoodigd, werwaarts dan ook de heer Wolfsberger voornemens is zich in de lente van dit jaar te begeven.

## GRIEKENLAND.

ATHENE 1 Maart. Men verhaalt als zeker, dat de heer Frikupis de betrekking als gezant bij de hooge Porte heeft geweigerd; de oorzaak daarvan schijnt niet bekend, echter is het te hopen, dat het gouvernement er op bedacht moge zijn, spoedig dezen gewigtigen post te doen vervullen. HH. KK. MM. de Koning en de Koningin worden op hunne reize door het rijk overal met de luidruchtigste vreugde ontvangen; op den 4 dezer worden zij alhier terug verwacht. H. M. de Koningin heeft de jongste dochter van den gevallen held Marco Bozzaris tot hare staatsdame benoemd. Uit Lamia meldt men, dat verschillende benden Albanezen en Grieken langs de Turksche grenzen zwerven. Hun daarzijn wekt veel onrust in de Grieksche grensprovinciën. Weinige dagen geleden zijn de eerste Grieksche realen te Nauplia aangekomen; ook alhier verwacht men dagelijks een gedeelte van dezelve.

## TURKIJË.

KONSTANTINOPEL 21 Febr. De Sultan heeft van de gezanten van Engeland en Frankrijk, ten opzigte der krijgstoerustingen van Mehemed-Ali van Egypte, officiële en geheel geruststellende berigten ontvangen. Uit Syrië wordt wel is waar gemeld, dat onder de troepen van Ibrahim eene sterke beweging heerscht, doch dat dezelve geene de minste vijandelijke gezindheid jegens de Porte kenmerkt, maar een gevolg is van de in die provincie aanhoudende oproerigheden. Reeds hebben tusschen de soldaten van Ibrahim en eenige troepen inboorlingen schermutselingen plaats gehad. De laatste hebben eene soort van partijgangers-korps gevormd, ten einde de indringende Egyptenaren te verontrusten. Ibrahim-Pacha heeft echter zoo goed zijne maatregelen genomen, dat elke poging, om zijne magt te verzwakken, slechts bijdraagt om dezelve te bevestigen. Voor den Grooten Heer kunnen daaruit echter niets dan onaangenaamheden voortvloeijen, daar de Egyptenaren gewoon zijn denzelven als de oorzaak van alle bezwaren, die Ibrahim ontmoet, te beschouwen. Op deze wijs neemt de haat, welke reeds zoo hoog gestegen is, en Ibrahim, even als zijnen vader, tot eenen erfvijand der Porte maakt, van dag tot dag toe. De Porte is echter geheel onschuldig aan deze gebeurtenissen, doch verbergt evenwel hare vreugde niet, telken reize, wanneer zij verneemt, dat de Egyptenaren eenig nadeel hebben geleden. De door Mehemed-Ali omgekochte personen, die den Sultan omringen, geven den Pacha daarvan naauwkeurig berigt. Deze neemt, gelijk men zegt, daarvan acte, en schijnt slechts het oogenblik af te wachten, om van zijnen kant zich over de onheilen der Porte te kunnen verheugen. In den laatsten tijd is druk met Servië onderhandeld; aan vorst Milosch is eene expresse gezonden. De betrekkingen met Griekenland worden immer vriendschappelijker. Het versterken van het Engelsche smaldeel in de Middellandsche Zee schijnt den admiraal Roussin te verontrusten. De Porte is daarover zeer verheugd; zij gelooft, dat zulks alleen ten haren behoeve geschied, en dat het Engelsche gouvernement meer schepen naar de Middellandsche Zee zendt, om, in geval van nood, de regten van den Sultan op Algiers te helpen verdedigen. Z. H. bedriegt zich echter zeer; de Engelsche regering heeft geheel andere bedoelingen.

— Een te Malta uitkomend dagblad schrijft aldus over de toerustingen van den Pacha van Egypte: In de arsenalen va

---

tein van den generalen staf CYRÉ en mijnen adjudant, den eersten luitenant VAN SOMEREN BRAND, beklom ik van daar het punt B, hetwelk van de andere zijde door de onzen reeds overmeesterd was, en vervolgde mijnen weg langs de nu door ons geoccupeerde vijandelijke linie tot in C, alwaar ik den majoor DE STUERLER ontmoette. Ik vermeende van deze hoogte te bespeuren, dat de kampong *Bonjol* geheel was ontruimd, of dat daar althans zeker weinig tegenstand meer zou te duchten zijn. Ik gelastte onmiddellijk, dat eene kompagnie van het 6de bataljon infanterie mij volgen zou, en daalde naar *Bonjol* neder, na alvorens met de vlaggen het afgesproken sein te hebben laten doen, waarop ook de troepen van den linker vleugel zouden inmarcheren. Langs een uit C, niet steil afloopend, voetpad, tot aan de rivier achter *Bonjol* gekomen, kregen wij bij het passeren derzelve eenig geweerschoten uit *Talong* of het zoogenaamde *Pantjoerang VII*, en zonder eenig nadeel geleden te hebben, kwamen wij binnen de kampong *Bonjol*, door eene aan de oostzijde openstaande poort. Ik trok onmiddellijk de kampong door tot aan de westelijke borstwering, waar ik het hoofd der kolonne van het 1ste bataljon, dat onder bevel van den majoor, nu luitenant-kolonel VAN DER SCHALK, door de westelijke bres was binnengedrongen, ontmoette. Terwijl ik de troepen in orde liet scharen, gelastte ik den 1sten luitenant MILLET, van het 1ste bataljon, zich met 25 man naar de noordelijke zijde der kampong te begeven, ten einde de bewegingen van den vlugtenden vijand gade te slaan. Deze brave officier, zich buiten de borstwering begevende, door eene poort, welke op *Talong* uitziet, werd door eenen vijandelijken kogel in de borst getroffen, en moest alzoo het eenigste slagtoffer zijn op dezen heugelijken dag van overwinning.

«Nog, behalve de hoogte en sterkte der borstwering, met zware *auwer-auwer* begroeid, waardoor geheel *Bonjol* omsloten is, waren hier voor het militaire oog te bewonderen, de buitengewone verdedigingsmiddelen, door den vijand van binnen daargesteld, eerstens, om zich zoo veel mogelijk tegen het zware vuur te dekken, waarmede de kampong in alle rigtingen was gesillonneerd, en tweedens, om ook dan, wanneer het aan onze troepen mogt gelukken, door de bres te komen, waar achter men nieuwe barricades had weten daar te stellen, het verder indringen allermoeijelijkst, zoo niet geheel onmogelijk te maken, zoo lang hij van de hoogten meester bleef: althans kan ik met vaste overtuiging zeggen, dat, zoo een regtstreeksche aanval op *Bonjol* vroeger ware beproefd, de overwinning niet dan ten koste van zeer veel bloed ware behaald geworden.»

Te dien opzigte aarzelt de generaal COCHIUS, die den 17den Augustus de positie op den berg en kampong *Bonjol* in oogenschouw heeft genomen, geenszins, om te verklaren, dat het hem onbegrijpelijk is voorgekomen, hoe de vijand zich deze positie heeft kunnen laten ontnemen. De generaal, dit belangrijk punt naar waarde schattende, heeft dan ook besloten, aldaar een etablissement op te rigten. Ter eere van dezen verdienstvollen bevelhebber heeft Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal bevolen, dat daaraan zal worden gegeven de naam van *Kotta Generaal Cochius*.

Het verblijf van Toeanko IMAN was niet met genoegzame zekerheid bekend. Op zijne overkomst, vrijwillig of, gedwongen door de hoofden des lands, werd nog steeds gehoopt. Van den kant des vijands hebben velen zich vroeger of later onderworpen.

De generaal COCHIUS zwaait den verdienden lof toe aan de officieren en manschappen, welke bijgedragen hebben tot deze heugelijke overwinning, op den 21sten verjaardag van het weder in bezit nemen der kolonie door het Nederlandsch bestuur. In het bijzonder hebben de luitenant-kolonel MICHIELS en de kapitein der genie ONDAATJE, zich eervol onderscheiden. Meer anderen zou de generaal nader bij name noemen. De meeste lof, over de herstelling der eer onzer wapenen op *Sumatra*, komt gewis aan den bevelhebber des legers, den generaal majoor COCHIUS, toe.

## BLADVULLING.

Uit de reize van eenen Engelschman door *Arabië* ontleenen wij de volgende anecdote:

— Bij het aanbreken van den dag gebruikten wij eenige uitmuntende koffij door de Bedouïnen voor ons bereid. In plaats van dezelve te malen, zoo als wij, verbrijzelen zij de boonen tusschen twee steenen, en zulks alleen voor dadelijk gebruik. De bijvoeging van melk en suiker is hun onbekend, en daar zij minder water gebruiken, dan men in *Europa* gewoon is, is hunne koffij bijzonder sterk. Onderwijl stond eene groep Bedouïnen in onze nabijheid met vuur te twisten, over het vraagstuk, of Lady ESTHER STANHOPE kon geacht worden het volle bezit harer zielsvermogens te genieten, dan wel of haar verstand verbijsterd was. De een beweerde, met de grootste welsprekendheid, dat eene zoo goede, zoo edele, zoo liefderijke, zoo weldadige vrouw onmogelijk van het genot harer zielsvermogens verstoken kon zijn. Een andere beweerde, op grond harer zonderlinge grillen, even sterk het tegendeel. Eindelijk verzocht en verkreeg een zeer oud man met een' sneeuwwitten baard, het woord: «Zij is krankzinnig,» zeide hij en fluisterend, alsof hij vreesde, dat zulk een vergrijp tegen de gevestigde gewoonte buiten den kring zijner toehoorders mogt vernomen worden, voegde hij er bij: «zij is krankzinnig, want — zij doet suiker in hare koffij!» Dit besliste. —

den Pacha heerscht de grootste werkzaamheid; den 23 Jan. werd een nieuw gebouwd linieschip, van 100 kanonnen, van stapel gelaten; eenige dagen geleden, is een fregat met krijgsbehoeften en levensmiddelen voor de troepen naar het eiland Kandia en Syrië vertrokken; de troepen aldaar hebben zich in beweging gesteld, om eenen opstand te beletten, welke onder de bevolking dreigde uit te barsten.

## STADSNIEUWS.

24 Maart.

Met het beste gevolg is heden namiddag ten 2 ure, van de Scheepstimmerwerf *de Hoop*, in de kleine Kattenburgerstraat, te water geloopen: het Koopvaardij Fregatschip LUCIA MARIA, groot 450 last, gevoerd zullende worden door kapt. Hendrik Wente, gebouwd voor rekening van den heer J. P. Jeannette Walen, door den scheepsbouwmeester Jeremias Meyes en Zonen.

Zijnde alzoo in den loop dezer week alhier 2 bodems, metende 800 lasten, te water gebragt.

BEVALLEN. Te *New-York* 31 Jan. H. Goslin, geb. Hijmans, D. — 22 Maart. S. E. de Bordes, geb. v. d. Vies, Z. — C. M. Bronkhorst, geb. Carste s, Z. — 23 Maart. M. M. C. Willeumier, geb. Hugenholtz, D.

OVERLEDEN. 17 Maart. J. J. A. van Eibergen Santhagens, 6 m. — 21 Maart. S. v. d. Lugt, 6 m. — 22 Maart. J. M. Bruijning, 16 m. — A. G. Anink, 19 j.

## DUITSCHLAND.

DRESDEN 15 Maart. Men schrijft uit Chemnitz, dat zich aldaar eene maatschappij ter ontginning van steenkolenmijnen heeft gevestigd, waarvan de 600 aandeelen, waaruit dezelve is zamengesteld, reeds zijn geplaatst. Ieder aandeelhebber verbindt zich, op zijn aandeel wekelijks *eene Grossche* te betalen, tot dat men beslissende resultaten zal hebben ontvangen. Men zal vooreerst proeven, door middel van uitbooringen, ondernemen, tot dat men zich verzekerd zal hebben, dat de steenkolenmijnen aldaar bestaan, tot welker ontdekking door deskundigen alle mogelijke pogingen en nasporingen worden in het werk gesteld.

SPEIJER 17 Maart. Een koerier uit Munchen, alhier aangekomen, heeft het besluit van Z. M. den Koning overgebragt, dat Hoogstdezelve het daarstellen van den Bexbacher spoorweg door het Neustadter dal, langs Speijer, en van daar naar de Rijnschans heeft goedgekeurd.

## FRANKRIJK.

*Part. Corresp.* PARIJS 21 Maart. De Kamer der Gedeputeerden wordt alle dagen onverschilliger; gisteren, in plaats van ten 1 ure, is de zitting eerst kort vóór 3 ure geopend. De discussiën liepen over de mijnen, en heden worden dezelve voortgezet. Dit onderwerp, hetwelk geheel lokaal is, schijnt buiten 's lands weinig belang te kunnen inboezemen.

Van meer belang is de aanhoudende vijandelijke houding der Kamer tegen het Kabinet. Ondanks de verklaringen van den graaf Molé, over de ongelegenheid der conversie, in de kommissie tot onderzoek van het voorstel van den heer Gouin, gedaan, volhardt die kommissie bij haar gevoelen, dat de conversie of aflossing *kan* en *moet* plaats hebben. De kommissie is thans bezig in overweging te nemen: 1°. welk het *minimum* der reductie kan zijn; 2° welk het *maximum* van de verhooging van kapitaal zal wezen, ten gevolge van de conversie of aflossing der 5 pCts, en van de creatie van een fonds tegen een lageren interest; 3°. in welke evenredigheid de aflossing (amortisatie) van de nieuwe te creëren schuld zoude kunnen worden daargesteld.

De kommissie heeft wijders erkend, dat, hoezeer de tegenwoordige gesteldheid van het publiek crediet eene vermindering van 1 pCt. zoude kunnen veroorloven, men echter niet verder zoude behoeven te gaan, dan tot die van 4 fr. 20 c. voor iedere 5 fr. renten.

## SPANJE.

*Part. Corresp.* MADRID 13 Maart. Ten gevolge der bemoeijingen van de getuigen in de geschillen tusschen de heeren Toreno en Mendizabal, zijn beiden wederom verzoend.

Overal spreekt men van de dagorders van Espartero, uit welke men zijne formele gehechtheid aan de doctrinairen en de Tierspartij wil ontwaren. De gebeurtenissen zullen beslissen, of deze voorspelling bevestigd wordt. De generaal Pardinas is tot bevelhebber van het reserveleger van Guadalajara benoemd. Basilio en Palillos, welke van den aanval van Cuidad Real en Almagro hebben afgezien, zijn naar de linie van la Mancha en Estramadura vertrokken.

De *Gaceta di Madrid* behelst eene depêche aan den minister van Oorlog, door den generaal Santos Miguel afgezonden, inhoudende, dat hij met Cabrera, in de nabijheid van Batra, is slaags geweest. Het verlies van de Christino's bedraagt 9 dooden en 71 gekwetsten; het verlies van de Carlisten wordt daarbij niet opgegeven.

— In de zitting van de Kamer der gedeputeerden van heden werden de discussiën, betrekkelijk de interpellatie van den heer Lujan, voortgezet; deze hield eene redevoering, waarin hij bewerde, dat het gedrag van de minderheid der Kamer geenszins als oproerig is te beschouwen. Na een antwoord daarop, van den minister van Binnenlandsche zaken, heeft de generaal Seoane het woord gevoerd, en betoogd, dat het, in een tijdstip als het tegenwoordige, voor Spanje hoogst noodzakelijk is, dat de eendragt onder de vertegenwoordigers der natie blijven heerschen.

De minister van Binnenlandsche zaken vereenigde zich met dit gevoelen, er bij voegende, dat het gouvernement, op de Kamers en de natie steunende, besloten heeft, elken aanval, welken men tegen de constitutie van 1837 durfde wagen, te keer te gaan. Na meerdere redevoeringen, door den graaf las Navas en Arguelles gehouden, zijn de discussiën zonder eenig resultaat afgeloopen.

— Volgens rapport van den kapitein-generaal van Nieuw Kastilië, dd. 12, bevonden zich de Carlisten den 8sten te Argamasilla en Puertollono, en de generaal Flinter met zijne kolonne te Ciudad Real; hij is van voornemen om tegen den vijand op te rukken. — De generaal Sanz en de opperbevelhebber van Jaen hebben bevel ontvangen, om met Flinter te opereren; de divisie van Sanz zou tusschen den 7 en 8 te Carolina aankomen, met het doel om Basilio te vervolgen.

LOGRONO 13 Maart. De Poolsche graaf Brohowski, kolonel in Spaansche dienst, heeft de orde van Ferdinand de Katholijke gekregen; hij ontving die uit handen van den generaal Espartero, met de verzekering, dat hij den ijver en moed des kolonels, even als de diensten van zijne landgenooten, op hoogen prijs stelt.

## STADSNIEUWS.

*De Commissie voor de Vaart op den Rijn* heeft de eer den Handel bij deze te herinneren aan de bepalingen van de onderscheidene [illegible] Contracten, krachtens welke de verzenders van Goederen naar den [illegible], de [illegible] poorten en andere Documenten, tot de lading betrekkelijk, aan den [illegible] per te doen bezorgen, uiterlijk des voormiddags van den dag na den sluitdag van de Lading, terwijl de Manifesten door de Ambtenaren der In- en Uitgaande Regten niet kunnen afgeteekend worden, voor dat alle Paspoorten, enz. tot de lading betrekking hebbende, voorhanden zijn.

*Militaire Pensioenen.* Wordt geadverteerd, dat tot het opmaken der Attestatiën de Vita, benoodigd door de gepensioneerden bij de Land- en Zeemagt, binnen deze stad woonachtig, op de navolgende dagen, van 10 ure des vóór-, tot 1 ure des namiddags, zal worden gevaceerd, aan het kommissariaat van Militaire zaken dezer stad, en dat op de gezegde dagen zullen worden geholpen de zoodanigen, wier naam aanvangt met de daarbij vermelde letter, als: A, B, C, D 9 April; E, F, G, H, J 10 April; K, L, M, N, O 11 April; P, Q, R, S, T 12 April; U, V, W, IJ, Z 13 April; zijnde de opmaking der Attestatiën de Vita voor de Handel-Maatschappij, Zeetractement en Riddersoldijen bepaalt als volgt: A, B, C, D, E, F 2 April; G, H, J, K, L, 3 April; M, N, O, P, Q, R 4 April; S, T, U, V, W, IJ, Z 5 April.

BEVALLEN. 21 Maart. G. Bos, geb. Meijer, Z. — A. G. S. Surie, geb. Lingeman, D. — 22 Maart. C. A. Muncker, geb. Avenhuyzen, d. Z.

OVERLEDEN. 18 Maart. P. Fruythoff Jr., 35 j. — 20 Maart. L. H. Schumer, 71 j. — 21 Maart. J. G. van Gruting, 21 j. — Te *Demerary* 21 Sept. H. Habermehl, 40 j.

# Beursprijzen der Effecten.

| OMSCHRIJVING DER EFFECTEN. | | AMSTERDAM, 24 Maart, 4½ ure. volg. de Soct. tot nut des Obligatiehandels. van | tot | gebleven | volgens de Effecten-Societeit. laagste | hoogste | gebleven. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| NEDERL. | Werkelijke Schuld...a 2½ | 54¾ | 55½ | 55 | 54 15/16 | 55 7/16 | 54 15/16 |
| | Dito............» 5 | 102 | ½ | ⅛ | 102⅛ | ¼ | » |
| | Uitgestelde dito...» | 1 | 1/16 | 1/64 | 1 1/64 | 1/32 | 1/64 |
| | Kansbiljetten.....f | 25½ | 26¼ | 25⅝ | 25⅝ | 26⅛ | 25⅝ |
| | Amortisatie-Syndic..» 4½ | 95¼ | ¾ | 7/16 | 95 7/16 | ½ | ½ |
| | Dito.............» 3½ | 79¼ | ¾ | 9/16 | 79½ | 9/16 | ½ |
| | Handel-Maatschappij» 4½ | 184¾ | 185¼ | 184½ | 184½ | 185 | 184½ |
| | Nieuwe dito......» 4½ | » | » | » | » | » | » |
| | Nieuwe dito 1837.» 4½ | » | » | » | » | » | » |
| | Entrepôt-Dok.....» 4½ | » | » | » | » | » | » |
| | Oost-Ind. Leening..» 4 | » | » | » | » | » | » |
| | Dito..».......» 5 | 99¾ | 100¼ | 99⅞ | 99⅞ | 100 | 99⅞ |
| | Aandeelen Kansb...» 4 | » | » | » | » | » | » |
| | Spoorweg Haarlem.» | » | » | » | » | » | » |
| | Dito Rotterd..» | » | » | » | » | » | » |
| FRANKR. | Inschrijving G. B...» 3 | » | » | » | » | » | » |
| ENGELAND. | Dito............» 3 | » | » | » | » | » | » |
| SPANJE. | Leening *Ardoin's*...» 5 | 18¼ | ¾ | ⅜ | 18⅜ | ⅝ | ⅜ |
| | Dito onbep. Stukk.» 5 | » | » | » | » | » | » |
| | Passive..........» | » | » | » | » | » | » |
| | Deferred..........» | » | » | » | » | » | » |
| | Fransche Uitgestelde» | » | » | » | » | » | » |
| | Engelsche dito...» | » | » | » | » | » | » |
| PORTUGAL. | Oblig. te Londen...» 3 | » | » | » | » | » | » |
| NAPELS. | Certific. bij *L.* & *B.*» 5 | » | » | » | » | » | » |
| | Dito *Falc.* & Co..» 5 | » | » | » | » | » | » |
| | Dito te Londen...» 5 | » | » | » | » | » | » |
| | Aandeelen *Tavoliere*» 3½ | » | » | » | » | » | » |
| | Dito te Parijs....» 3½ | » | » | » | » | » | » |
| RUSLAND. | *H.*&*C.* 1798, 1816.» 5 | 105¼ | ¾ | ½ | 105½ | ½ | » |
| | Dito 1828, 1829.» 5 | 105¼ | ¾ | ½ | 105½ | » | » |
| | Dito 1831, 1833.» 5 | 97¼ | ½ | ⅜ | 97⅜ | » | » |
| | Oblig. te Londen...» 5 | » | » | » | » | » | » |
| | Dito te Hamburg...» 5 | » | » | » | » | » | » |
| | Inschr. in Assign...» 6 | » | » | » | » | » | » |
| | Certific. van dito...» 6 | » | » | » | » | » | » |
| POLEN. | Aandeelen à fl. 300.» f | » | » | » | » | » | » |
| | Dito à fl. 500.» » | 141¾ | ¼ | ½ | » | » | » |
| PRUISSEN. | Dito R. 50.» » | » | » | » | » | » | » |
| | Neg. Londen 1830..» 4 | » | » | » | » | » | » |
| OOSTENR. | Aandeelen à fl. 100.» f | » | » | » | » | » | » |
| | Dito à fl. 250.» » | » | » | » | » | » | » |
| | Metaliek..........» 5 | » | » | » | » | » | » |
| | Dito............» 3 | » | » | » | » | » | » |
| | Dito............» 2½ | » | » | » | » | » | » |
| | Dito te Londen...» 5 | » | » | » | » | » | » |
| | Weenerb. *Goll & Co.*» 5 | » | » | » | » | » | » |
| | Dito............» 4 | » | » | » | » | » | » |
| | N.Ween.Aand.fl.500» f | » | » | » | » | » | » |
| DENEMARK. | Oblig. te Londen...» 3 | » | » | » | » | » | » |
| BRAZILIË. | Dito dito.......» 5 | 77¾ | 78½ | 78¼ | 78 | ¼ | » |
| LOUISIANA. | *Hope & Comp.*....» 5 | » | » | » | » | » | » |
| DARMSTADT | Aand. bij loting....» f | » | » | » | » | » | » |

## BEURSBERIGT.

AMSTERDAM, 24 Maart, 1838.

De markt in Hollandsche Fondsen was heden algemeen iets flaauwer gestemd, echter vertoonde de handel niet de levendigheid van de vorige dagen dezer week; deze mindere vaste houding moet voornamenlijk worden toegeschreven aan de per *koerier* van Londen, van jl. Woensdag, ontvangene koersen, welke, slechts weinig variatie bij die van Dingsdag opleverende, weder eenige verkoopen voor Engelsche rekening, alsmede eenige tot realisatiën ten gevolge hebben gehad. Integralen openden à 55⅜, 7/16 en gingen successief tot 54 15/16 terug, zoo als de prijs blijft. Kansbill. werden begin beurs tot 26⅛ betaald, doch, de beweging der Integralen volgende, blijven dezelve f ½ lager. Aandeelen Handel-Maatschappij zijn mede, doch met weinig handel, ½ pCt. in prijs teruggegaan; in overige was de variatie minder belangrijk.

Alleen Spaansche Fondsen verdienen van Buitenl. eenige vermelding en zijn dezelve, hoewel vrij vast, openende met eenigen handel, weder ten gevolge van den lageren Antwerpschen en Parijschen koers, alsmede door de mindere vastheid der Binnenlandsche Fondsen, ⅛ pCt. in prijs teruggegaan; in overige geene variatië.

Brazilië à £ 200. 76⅞. Nieuwe Mexico 5 pCt. 25⅝, ¾, ⅞. Coup. Ardoins Nov. ll. 13 pCt.

*Koers van het Geld.* Beleening 3. Prolongatie 3½, 4. Wissel-Disconto 2½ pCt.

*Prijzen ten 5 Ure.* Integralen 54 15/16. Kansbilletten f 25⅝. Aandeelen Handel-Maatsch. 184½. Ardoins à £ 85. 18⅜.

## PRIJZEN DER COUPONS.

Oost. Met. Coupons à fl. 25. f 29.70. Napelsche dito à 12½ Duc. f 24.15 à 17½. Fransche dito à 60 Franc. f 56⅝. Eng. Pruissen p. £st., dito Napels, dito Denen, dito Russen f 12.02½ à f 12.05. Hamb. Russen pr. Roebel. st. 36⅜. Pruisische Thaler pr. Thaler 34½. Uitgel. Eng. Nap. £ 100. Losb. geweest 1° Febr. f 12,02½ à f 12.05.

## FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

*PER KOERIER.*

LONDEN, Woensdag 21 Maart.

| | | | |
|---|---|---|---|
| Consols...... | 3 | pCt. | 93¼, ⅜, ¼. |
| Brazilië...... | 5 | » | 78¾, 79¾, ½, ¾. |
| Holland...... | 2½ | » | 53⅞, 54⅛, ¼, 53⅞, 54⅛. |
| Dito........ | 5 | » | 103⅝, ⅜, ⅝. |
| Dito O. I.... | 5 | » | 101⅜, ½. |
| Spanje Ard. ex c. | 5 | » | 20⅛. |
| Portugal...... | 3 | » | 20¼, 19¾. |
| Dito........ | 5 | » | 30. |
| Mexico...... | 6 | » | 28½. |

PARIJS, 22 Maart.

Inschrijving 5 pCt. 107.90. Ardoin 5 pCt. 20[illegible]
[illegible]

De koers der Fransche Fondsen blijft zeer vast, echter zonder noemenswaardige verbetering. 3 pCt. zijn 5 c. gestegen; daarentegen waren 5 pCt. in den beginne aangeboden, doch blijven ten slotte als gisteren. De handel was echter onbeduidend, en gelooft men algemeen, dat de 3 pCt. in prijs zullen verbeteren, terwijl de 5 pCt. lager zullen gaan, ten gevolge van de reductie, waarvan men eerstdaags het rapport te gemoet ziet. De benoeming van den heer Passy, tot rapporteur, is thans stellig. 3 pCt. Portugesche waren flaauwer, ten gevolge van de berigten van eenen opstand in Lissabon. Ook Spaansche zijn weder in prijs teruggegaan. De handel in Industriële Actiën blijft steeds zeer levendig. *Na de Beurs:* 3 pCt. 80.32½. Wisselk. Amst. 1/m. 56⅞. 3/m. 57¼. Londen 1/m. 25.47½. 3/m. 25.35.

ANTWERPEN, 23 Maart.

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| België...... | 5 | pCt. | 101⅝. | Ardoin........ | 5 | pCt. | 18⅜. |
| dito | 4 | » | 94¼. | Uitgestelde...... | | » | 6. |
| Holland...... | 2½ | » | 54¼. | Denemarken.. | 3 | » | 74½. |
| Losrenten..... | 5 | » | 99½. | Napels, *Falcon.* | 5 | » | 93⅝. |
| Metaliek...... | 5 | » | 106⅝. | Brazilië...... | 5 | » | 78. |
| Partialloten...... | | | f 450. | Nassau Loten..... | | » | f 22½. |
| Loten fl. 500..... | | | f 726. | Darmst. Loten..... | | » | 22¼. |
| Pol. Lot. fl. 500..... | | » | 140½. | Pruiss. Loten..... | | | f 113¼. |
| dito 300 | | » | 116¼. | Rus. Frans. Aand.. | | » | 242. |

De markt in Ardoins was ook heden weder flaauw; evenwel opende men ten gevolge van eenige kleine benoodigdheden 18⅜, 5/16, ¼, 7/16, ⅜; er werd veel voor Brusselsche rekening verkocht, en nadat de koers van Parijs bekend was, blijven Ardoins ten slotte 18 5/16 op morgen, en 18¼ p. op ultimo. Premiën algemeen aangeboden. Brazilianen waren met weinig handel iets minder vast dan gisteren.

BRUSSEL, 23 Maart.

3 ure: De handel in Ardoins was heden zeer levendig tot den koers van 18½, en niettegenstaande de daling van Parijs, blijft dezelve à 18⅜ gevraagd, 18 7/16 koers.

BERLIJN, 19 Maart.

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Pruiss. Leen.. | 4 | pCt. | 102⅚. | Pol. Lot. fl. 500 | | | 80⅞. |
| Loten dito... | | | 65⅛. | dito 300... | | » | 66⅞. |
| Metaliek...... | 5 | » | 109¼. | Holland...... | 5 | » | 100. |
| dito....... | 4 | » | 104. | dito | 2½ | » | 52¼. |
| dito | 3 | » | 83⅛. | Napels, *Falcon.* | 5 | » | 94. |
| Bank-Actiën.. | | | 994. | dito Londen. | 5 | » | 103½. |
| Loten fl. 500.. | | | 125½. | Denemarken.. | 3 | pCt. | 75¼. |
| Rusl. Londen.. | 5 | » | 113 11/12. | Nassau Loten.. | | | 12½. |
| dito Hamb... | 5 | » | 108¼. | Darmstadt Lot. | | | 13⅙. |
| dito 1831 en 33 | 5 | » | 104. | | | | |

In Fondsen was de handel heden vrij levendig, en zijn derzelver koersen gedeeltelijk iets hooger, en gedeeltelijk iets lager dan gisteren.

FRANKFORT A/M., 21 Maart.

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Metaliek...... | 5 | pCt. | 106⅞. | Pol. Lot fl. 300. | | » | 67¼. |
| dito | 3 | » | 81⅛. | dito. 500. | | » | 81¼. |
| Bank-Actiën.. | | | 1744. | Holland...... | 2½ | » | 55¼, ⅜, 7/16. |
| Loten fl. 500.. | | » | 122½. | Syndic...... | 4½ | » | 96. |
| Darmst. Loten. | | | f 63⅛. | dito........ | 3½ | » | 80⅛. |
| dito | | » | 23⅛. | Spanje Ardoin. | 5 | » | 13¼, ⅜. |
| Nassau Loten.. | | » | 22⅞. | Portugal..... | 3 | » | 19, ¼. |
| Pruiss. Loten.. | | » | 65⅝. | | | | |

Hollandsche Fondsen hebben zich, met uitgebreiden handel, ook heden weder aanmerkelijk in prijs verhoogd; over het algemeen wordt er veel door Houders dier Fondsen met winst verkocht, en gelooven velen nog niet aan eene zoo spoedige eindschikking tusschen Holland en België; ook verneemt men hier geen nieuws bij de Bondsvergadering, en komt alles van Amsterdam. Spaansche, Portugesche en Oostenrijksche Fondsen waren mede zeer willig. Na den middag: Integralen 55⅛. Ardoin 13⅜.

WEENEN, 17 Maart.

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Metaliek..... | 5 | pCt. | 106⅞. | Bank-Actiën..... | f 1448. |
| dito | 3 | » | 80¼. | Loten à fl. 500.... | pCt. 121¼. |

# SCHEEPVAART EN HANDEL.

## Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

SURINAME, het gek. tweed. driemast galjootschip *Nicolaas Witsen*, Kapt. F. Lange, B. D. Bosscher.

SURINAME, het Nederl. gek. tweed. barkschip *Suriname*, Kapt. Reinder van der Mey, Jan Corver en Comp.

## Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL 23 Maart. N. W. en Z. W. — Niets.

VLIE 20, 21 en 22 Maart. — Niets.

TERSCHELLING 19, 20 en 21 Maart. — Niets.

HELVOET 23 Maart W. — T. Klomp, Willem, Batavia. F. Dawson, Salus, Hull. Volgens rapport der Zeeloodsen, voor den wal: Canton, D. G. Nessen en Menado, Charlau, beiden van Batavia. J. M. Jansen, naar Batavia, en P. D. Nap, op Avontuur, beiden gisteren gemeld, zijn weder bij de Goeree geankerd.

BRIELLE N. W. — L. Rozier, Dunkerquois, Duinkerken. W. Bouch, Sea Horse, Hull.

MAASSLUIS N. W. — Niets.

ANTWERPEN 23 Maart. Hintens, Jean Key, Rio Janeiro. Uttersttrom, Fanny, dito. Impens, jonge Jacob, Rotterdam. Francois, Faam, dito.

Straat SUNDA. 3 Dec. Major, Londen, Rotterdam n. Batavia.

BATAVIA 29 Nov. Reinhardt, Sara Maria, New-York. Snyders, Resolutie, dito. — 1 Dec. Varkevisser, Neêrl. Kroonprinces, Baltimore. — 2 Dec. Admiraal, Hendrika, Rotterdam. — 3 Dec. Rolufs, Bellona, dito.

SAMARANG 26 Nov. Van Delden, Java's Welvaren, Batavia.

SOERABAYA 24 Nov. Bnit, Walcheren, Batavia. — 28 Nov. Blom, Helena, dito. — 29 Nov. Van Nassau, Stad Dordrecht, dito. De Boer, Stad Schiedam, dito. Van Barneveld Kooy, Koning der Nederlanden, dito.

BANJOEWANGIE 19 Nov. Versluys, Wijnhandel, Soerabaya.

UITGEZEILD.

TEXEL 23 Maart N. W. en Z. W. D. J. Bies, Visscherij, Londen. K. B. Tippema, dorp Gaatsmeer, dito. W. Smith, Hero, dito. D. Ouwehand, Goede Verwachting, Hull. P. Visser, Vr. Anna, dito. J. Jennings, Emerald, Rotterdam.

VLIE 20 Maart. W. Cousins, Hope, Londen. J. Hall, Orwell, dito. N. M. Lindegaard, Courier, Schotland. E. Visser, Jacoba Hazewinkel, Newcastle. A. K. Visser, Wilhelmina, Noorwegen. B. A. Visser, Gezina, dito. P. P. Dijkstra, 2 Gezusters, dito. — 22 Maart. J. Atkins, Sara en Helen, Leith. G. A. Jonkhoff, Zeldeurust, Osterisöer. — Nog na postijd 2 Koffen, de namen onbekend.

BATAVIA 30 Nov. Schut, de Cock, Soerabaya. — 3 Dec. Zeeman, Vasco de Gama, Rotterdam. Trip, Petrus, Amsterdam. Steur, Koophandel, Rotterdam. — 4 Dec. Varkevisser, Neêrl. Kroonprinses, Samarang. — 5 Dec. Reinhardt, Sara Maria, Soerabaya. Kuyper, Zeemanshoop, dito. Willers, Japan, Samarang.

## VAART OP DEN RIJN.

AMSTERDAM, 24 Maart 1838.

SCHEPEN IN LADING.

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Naar | Mannheim, | het schip | Waarheidvriend, | schipper | H. Santhövel, |
| » | Dusseldorp, | » » | De Hoop, | » | G. Beyer. |
| » | Coblentz, | » » | Rhijnvaart, | » | W. Wilson. |
| » | Duisburg, | » » | Ich ben Vergnucht, | » | P. J. W. Landt. |
| » | Keulen, | » » | Frankforter Adeler, | » | G. Abels. |
| » | Wesel, | » » | 't Welvaren, | » | G. C. Haas. |

*Aangekomen:* H. J. Böschhammer, Hortensia, van Mannheim.

*Vertrokken:* P. Muller, Concordia, naar Duisburg; J. Leydekker, Aeolus, naar Keulen; J. J. Beyndorp, Kust van Brazilië, naar Mainz.

KEULEN, 21 Maart. *Aangekomen:* Ad. Kroll, van Coblentz; J. Doni, van de Nedermain, met 2,363 ctr.; H. Leineweber, van Bingen.

*Voorbijgevaren:* F. Armbruster, van Frankfort naar Rotterdam, met 1,[illegible] ctr.

*In Lading:* Naar Rotterdam D. de Wey; naar Amsterdam P. F. Balck; naar Dusseldorp, Urdingen, Duisburg en Emmerick J. Schaaff; naar Neuwied en Andernach Fr. Zimmerman en P. Schäfer; naar [illegible] en de Nedermain J. Kappes; naar Kitzingen S. Seelig; naar [illegible] Heilbronn F. Kessler.

CAUB, 19 Maart. [illegible]

# Carga-Lijsten.

**AMSTERDAM.**

**ODESSA**, *B. J. Dirksen*, FREDERICH WILHELM III. 1,550 tz. Lijnzaad, Ketwich en Voombergh; 607 tz. Hennepzaad, 1 part. Duigen, Luden en Poel.

**HULL**, *R. M. Lamijer*, THE HOPE. 24 coll. IJzerwerk, Gebr. v. d. Vliet; 24 korv., 6 v. Aardewerk, Mantz en Co.; 17 b., 2 k. Katoenen, Mr. Bonse; 15 b. Katoen, Scheute en Bunge; 7 b., 1 k. do., Gebr. Kerstiens; 22 b., 10 k. Koopm., A. Sinkel; 34 b., 20 k. Katoenen, 1 b. Wollens 6 b. Garens, 4 b. Tapijten, 25 b., 3 k. Manufact., 2 v., 1 k. Kramerijen, Order.

**HAMBURG**, *G. A. Brouwer*, DE VROUW RENSKE. 41 b. Koehaar, Warburg en Seligman; 7 b. Wol, Siepman, Pietersen en Co.; 18 k. Glas, Gebr. Zahn; 6 k. do., G. en A. Muller; 34 b. Wol, 17 st. ledige Vaten, 31 st. Tabakstaven en Bodems, 1 b. Pennen, Order.

**ANTWERPEN.**

**BUENOS-AYRES**, .. *Pyoll*, BELLA PORTENA. 15,876 st. Huiden, 7,000 st. Hoornen, Jollie, Clibborn en Co.

**MOBILE**, .. *Carrey*, JOHN MARSHALL. 880 b. Katoen, Jollie, Clibborn en Co.; 63 b. do., G. C. Kreglinger.

**ST. DOMINGO**, .. *Robbertson*, HARLEQUIN. 4,440 b. Koffij, Agie en Co.
.. *Norrey*, ACHIEVER. 4,086 b. Koffij, J. H. Fraser en Co.

## HANDELSBERIGTEN.

**KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.**

ROTTERDAM, 28 Maart.

**SUIKER.** Tegen 6 April zijn in veiling aangeslagen 10,624 zakken, per *Cecilia*, kapt. J. O. Beckman, van Manilla aangevoerd.

**KRUIDENIERSWAREN.** 800 vaten nieuw zwart *Rozijn* zijn tot f 8 afgedaan.

ANTWERPEN, 23 Maart.

**KOFFIJ.** De verkoopen van dezen dag bestaan in: 400 balen Braziel à 26¼, 130 dito à 27 en 150 balen Batavia van 33 à 33½ cents.

**SUIKER.** De handel hierin is stil, maar de prijzen hebben geene verandering ondervonden. Heden zijn slechts 16 kisten Bahia van f 16 à f 1.. nat. vlag en 25 kistjes blond Havana tot niet bekend geworden prijs verkocht.

**TABAK.** 13 vaten Kentucky, 1e en 2e kwaliteit, zijn tot 21 cents cons. verkocht.

**KATOEN.** Hierin blijft voortdurend veel handel: ongeveer 1,000 balen Amerikaansche, van diverse kwaliteit, zijn tot diverse prijzen afgedaan; onder dezelve is begrepen de lading van 766 balen, per *Borodino* van New-Orleans aangevoerd.

**RIJST.** Heden heeft men f 15⅝ voor 50 vaten Engelsche Carolina besteed.

MARSEILLE, 17 Maart.

**KOFFIJ** is zeer prijshoudend; 5 à 600 balen St. Domingo zijn tot fr. 5.. en 160 balen Havana tot fr. 61 per 50 kilo Entr. verkocht.

**SUIKER.** Havana ontbreekt in eerste hand geheel; van onze koloniën zijn 7 à 800 vaten tot fr. 34,25 Entr. afgedaan. Geraffineerd is prijshoudend.

**KATOEN.** Onze voorraad van Amerikaansche is zeer gering. Brieven van Alexandrië van 27 Februarij berigten, dat het Gouvernement aldaar 1,65.. balen voor deze haven, en 2,000 balen voor Engeland bestemd, van 12½ à 13 verkocht had. De verkoopen dezer week hebben hoofdzakelijk bestaan in: 820 balen Amerikaansche tot fr. 92.50, 90 Mobile tot fr. 95.45, 10.. Carolina van fr. 93 à fr. 94.50, 108 Louisiana tot fr. 97.50, 102 balen Kircagach en Cassabar van fr. 77.60 à fr. 78, 55 balen Cayenne tot fr. 111.40 310 balen Egyptisch tot fr. 104.75 en 180 balen dito tot fr. 109.15.

BEZIERS, 17 Maart.

**VOORLOOP.** De koers is gisteren voor de 3/6 disponibel, fr. 22, op April fr. 22.25 en op Mei fr. 22.50 geweest. Er zijn weinig verkoopers voor dadelijk, op tijd zijn er meer, daarentegen zijn er koopers tot fr. 22 op November en December.

ST. PETERSBURG, 9 Maart.

**TALK.** 12,500 pud, eerste soort gele Kaarsentalk, zijn op Augustus tot 123 Rs. met 10 Rs. handgeld, gedaan.

**HENNEP.** 3,000 pud Rein zijn tot 75 en 76 Rs., 2,700 pud uitschot tot 70 Rs. en 2,000 pud halfrein tot 65 Rs., alle met volle voorbetaling, benevens 1,500 pud Rein tot 79 Rs. en 3,000 pud halfrein tot 68½ Rs. 3,500 pud dito tot 68 Rs. met 10 pCt. handgeld, alles op levering in Junij en Julij, gesloten.

**SUIKER.** 250 kisten wit Havana zijn tot 32 Rs. en 200 kisten dito tot 32¼ Rs. verkocht.

**GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.**

ANTWERPEN, 23 Maart.

Inlandsche roode *Tarwe* wordt op f 9¼ op 78, 79 kilo gehouden; witte vond op 75 kilo tot f 8⅝ koopers. *Rogge*, stiller, is tot f 6 aangeboden. Vreemde *Tarwe* en *Rogge* niet aan de markt. Polder *Garst* geldt f 5½, Vriessche f 5, Zeeuwsche f 5⅜; 44 kilo's *Haver* f 3½, nieuwe Vriessche ontbreekt, oude tot fr. 13 per 100 kilo's aangeboden. Inlandsch *Koolzaad* ontbreekt aldoor, en de prijzen van het vreemde zijn voortdurend rijzende; men heeft voor Noordsch f 13⅞ à f 14 betaald; het weinige, dat daarvan nog overig is, wordt op f 14½ à f 14¾ gehouden. Eenige partijen *Lijnzaad* zijn verkocht, als: Petersburger op 110, 111 ℔ f 10¾, Rigasch 110 ℔ f 10⅝, Rigasch *Zaaiiijnzaad* vindt meer kooplust, en eenige partijen zijn van f 20½ à f 21 geplaatst. *Hennepzaad*, vast in prijs, geldt f 8. *Paardenboonen* aangeboden tot f 5½. *Duivenboonen* f 6. *Raapolie* f 53. *Lijnolie* f 52.

MIDDELBURG, 22 Maart.

De steeds ongunstige berigten omtrent de te velde staande Vruchten, gepaard bij eenen zeer matigen aanvoer, deden de prijzen der *Tarwe* 20 à 30 cents rijzen; de puike blanke soorten waren bijzonder gezocht, terwijl afwijkende soorten ook meerder begeerd waren; jarige Tarwe was niet dan van de zolders ter veil, waarvoor de genoteerde prijzen werden gevraagd. — *Rogge* en *Garst* prijshoudend. — *Haver* en *Boekweit* blijven steeds zonder aanvoer. — Voor *Boonen* en *Erwten* was geene bijzondere vraag. — *Koolzaad* was moeijelijk onder de hoogste notering te bekomen; enkelde partijtjes zijn in die prijzen afgegeven; voor de allerpuikste soorten werd £ 65 gevraagd. — *Olie* merkelijk hooger.

Men noteert: Zeeuwsche *Tarwe*. Puike jarige f 210 à 225; puike nieuwe f 198 à 210; gemeenere dito f 186 à 195. Walchersche. Puike jarige f 219 à 232½; puike nieuwe f 204 à 217½. *Rogge*. Nieuwe Zeeuwsche f 150 à 162. *Garst*. Nieuwe Winter f 114 à 120; dito Zomer f 99 à 105. *Haver*. Zeeuwsche Brouw f 84 à 90; dito Voer f 45 à 60. *Boekweit*. Zeeuwsche en Vlaamsche f 135 à 141. *Boonen*. Walchersche witte f 202½ à 300; dito bruine f 315 à 360; dito Paarden f 105 à 112½. *Erwten*. Walchersche Groene f 150 à 157½; dito Witte f 152 à 157½. *Koolzaad*. Nieuw Zeeuwsch en Vlaamsch f 360 à 367½; nieuw Walchersch dito f 360 à 367½; dito st. Jooslandsch f 360 à 367½. *Olie*. Raap f 43,50; Lijn f 40,00 pr. Ned. Vat.

DORDRECHT 22 Maart.

De aanvoer van Zeeuwsche en Inlandsche *Tarwe* heden zeer gering, en de berigten over het te veld staande gewas zeer ongunstig zijnde, en zich meer en meer bevestigende, vonden de beste soorten van Tarwe tot eene verhooging van 50 tot 70 cs. genegene Koopers. Puike jarige is van f 8¼ tot 8½, mindere soorten van f 7½ tot 8, en beste soorten van nieuwe dito van f 8¼ tot ruim f 8½; mindere soorten van f 7½ tot 8, en geringe, naar kwaliteit, van f 6¼ tot 6¾ verkocht. Zomertarwe van f 6 tot 7, en voor de zaaijing tot f 8 besteed. *Rogge* mede 20 cs. hooger. Zeeuwsch zakgoed f 5¼, de Inlandsche van f 5.40 tot 5.60. 120 ℔ Klein-Brabandsche voor f 159 verkocht. Winter-*Garst* goed prijshoudende. Zakmaat voor f 4 à 4.10 cs., en gestort f 126. Zomergarst 10 cs. hooger. Zakmaat f 3.60, en gestort f 108. Spelt 20 cs. hooger, en van f 78 tot 84 naar kwaliteit verkocht. Voer-*Haver* vond meer vraag. Nieuwe Inlandsche zakmaat van f 57 tot f 66, zonder wigt verkocht. Oude soorten werden mede hooger gehouden. *Paardenboonen* 10 cs. hooger, en van f 102 tot 105 verkocht. Groene *Erwten* traag, doch witte soorten als voren. Voor de *Boekweit* is f 6 à 8 meer bij gerijven besteed. Voor de Leersche f 168, en de Vlaamsche f 165. *Koolzaad* werd f 36 pr. last hooger gehouden, dan vorigen marktdag. Mooi Zeeuwsch gestort werd op f 402 gehouden, en te vergeefs f 396 geboden. Eene partij Zeeuwsch en Overmaas is tot f 396 verkocht. 108 ℔ Rigaasch *Slag-Lijnzaad* werd voor f 260 geveild. *Raapolie* f 3½ à 4 hooger dan vorige week, zijnde de Raapolie op 6 weken verkocht voor 44, in den beginne contant f 42¾, en later f 43 gedaan; op Junij f 43 en Julij f 43¼. Op het najaar is niets gedaan. *Lijnolie* op 6 weken f 33. Contant f 32½. Harde *Raapkoeken* contant f 55, en op 6 weken f 56. *Lijnkoeken* van f 90 tot 110.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

## MIDDELPRIJZEN EN REGTEN DER GRANEN.

De middelprijzen der inlandsche Granen, voor het geheele Rijk, over het tijdvak van den 20sten *Februarij* tot en met den 19den *Maart* 1838, zijn geweest als:

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Tarwe | pr. | mud | f 6.90. |
| Rogge | » | » | » 4.97½. |
| Boekweit | » | » | » 4.72. |
| Garst | » | » | » 3.60. |
| Haver | » | » | » 2.20½. |
| Ongepelde Spelt | » | » | » 2.49. |

Gedurende de maand *April* eerstkomende, zullen de regten op den in- en uitvoer van de onderstaande Graansoorten bedragen als volgt:

| | | | |
|---|---|---|---|
| Tarwe en gepelde Spelt | ink. | f 1.50, | uitg. vrij. |
| Rogge | » | » 0.75, | » |
| Boekweit | » | » 0.75, | » |
| Garst en Mout | » | » 0.75, | » |
| Haver | » | » 1.00, | » |
| Ongepelde Spelt | » | » 1.00, | » |

## VORDERINGEN VAN DE STOOMSCHEEPVAART OP DEN RIJN.

De scheepvaart door middel van stoombooten, tusschen Keulen en Mainz, is in 1837 door eene maatschappij tot stand gebragt, welke zich *Pruissische maatschappij voor de stoomscheepvaart op den Rijn* noemt, en den zetel van haar bestuur te Keulen heeft gevestigd. Deze vaart is sedert door dezelfde maatschappij tot Straatsburg uitgebreid.

Sedert den 21 Augustus 1837, vertrekken iederen dag twee stoombooten van Keulen. De eerste des morgens ten 7 ure, de tweede ten 11 ure. De eerste vaart tot Mainz, alwaar zij des anderen daags aankomt, na den nacht te Coblentz te hebben doorgebragt. De tweede gaat tot Mannheim en komt aldaar insgelijks daags na haar vertrek aan, doordien zij hare reis gedurende den nacht voortzet. Van Mannheim vertrekt alle dagen eene stoomboot 's morgens ten 6 ure naar Keulen, alwaar zij op dienzelfden dag des avonds ten 9 ure aankomt. Van Mainz vertrekken dagelijks twee schepen naar Keulen, het eene des morgens ten 6, en het andere ten 11 ure. De eerste boot komt des avonds ten 5 ure, de tweede, het Mannheimer schip, des avonds ten 9 ure aan. De stoombooten, die van Keulen naar Mannheim varen, corresponderen op deze laatste plaats met de stoombooten, die des Maandags, Woensdags en Zaturdags, des morgens ten 5 ure, naar Straatsburg afvaren, alwaar zij des anderen daags aankomen. Van Straatsburg vertrekt alle dagen, uitgezonderd des Donderdags en Zondags, des morgens ten 8 ure, eene boot naar Mannheim, en komt aldaar op den avond van dienzelfden dag aan. Deze correspondeert met de booten, welke dagelijks van Mannheim naar Keulen vertrekken.

De afstand tusschen Keulen en Straatsburg bedraagt 93¾ mijlen, en wordt in 54 uren afgelegd; die tusschen Keulen en Mannheim bedraagt 57½ mijl, waarover de stoomboot 29 uren vaart. De maatschappij heeft 9 booten in de vaart, welke eene kracht van 680 paarden bezitten. Elke boot kan van 200 tot 400 reizigers en van 12 tot 15 last aan goederen vervoeren.

De navolgende staat geeft een naauwkeurig overzigt van de uitkomsten, welke deze vaart in de laatste tien jaren heeft opgeleverd:

| *jaren.* | *reizigers.* | *goederen.* quintalen. | *waarde.* |
|---|---|---|---|
| 1827 | 13,606 | 55,834 | 80,358. |
| 1828 | 33,253 | 80,625 | 133,896. |
| 1829 | 42,942 | 135,472 | 177,169. |
| 1830 | » | » | » |
| 1831 | 60,165 | 160,544 | 197,784. |
| 1832 | 65,420 | 69,085 | 184,850. |
| 1833 | » | » | » |
| 1834 | 114,003 | 137,163 | 311,601. |
| 1835 | 113,447 | 181,075 | 357,935. |
| 1836 | 146,961 | 151,504 | 393,057. |

Uit dit overzigt blijkt niet slechts, dat de tusschen Keulen en Straatsburg varende stoombooten meer reizigers vervoeren dan al de diligences van het koningrijk Pruissen, maar ook, dat het getal der reizigers met dit middel van vervoer aanzienlijk vermeerdert. Ook ontwaart men daaruit, dat zich het getal der reizigers binnen den tijd van tien jaren nagenoeg heeft vertienvoudigd, als zijnde van 13,606 op 146,961 geklommen; terwijl het vervoer der goederen, hoezeer hetzelve aanzienlijk vermeerderd is, evenwel niet in diezelfde evenredigheid heeft toegenomen, als het vervoer der personen. Wanneer men overigens de opbrengst der vrachten evenredig over het getal der reizigers en der kwintalen verdeelt, dan verkrijgt men voor ieder kwintaal en voor ieder reiziger eene gemiddelde opbrengst van 1½ thaler, of van 4 francs en 96 cents.

## OPGAVE VAN AANBESTEDINGEN EN VERPACHTINGEN.

AANBEST. Op 3 April, te *'s Bosch*, aan het Prov. Gouvt.: Het leggen en voor 15 Nov. 1838 weder opruimen der zomersluiting in den Baardwijkschen Overlaat, met de reparatie der defecten aan het onafgeslechte gedeelte van dezelve.

Op 23 April, te *Delft*, voor 5 jaren, van 1 Julij 1838 tot 1 Julij 1843: 1°. Het verlichten der stad, met het daartoe behoorende onderhoud. 2°. De leverantie van 300 nieuwe lantaarnen, voorzien van reverbères, met het onderhoud van al de lantaarnen, palen, enz.

# Advertentiën.



# Schouwburgen, Concerten,

**EN PUBLIEKE VERMAKELIJKHEDEN.**

## STADS SCHOUWBURG.

Maandag 28 Maart 1838: VALERIA OF HET VEREFFEND PROCES, Tooneelspel in drie bedrijven, naar het Fransch van *Scribe* en *Mélesville*, door den Heer *J. de Quack*; waarin Mw. *Naret Koning*, voor het eerst na haar herstel weder ten Tooneele zal verschijnen. Voorafgegaan door: DE BRUILOFTSDAG, blijspel in twee bedrijven, vrij gevolgd naar het Engelsch van Mrs. *Inchbald* (The Weddingday), door den Heer Mr. *J. H. Burlage*. Ten slotte DE TWEE GEBROEDERS OF DE GEVAREN VAN HET SPEL, Groot ballet-Pantomime, gemonteerd door den Balletmeester *A. P. Voitus van Hamme*.

*Ten Zes Ure op het Tooneel.*

Verwacht op Woensdag 28 Maart 1838: DE OOM, Blijspel in vijf bedrijven, naar het Hoogduitsch. Nooit vertoond.

## THEATRE FRANÇAIS.

*Abonnement, Diplômes et Entrées de faveur généralement suspendus.*

Mardi 27 Mars 1838, au bénéfice de Mr. *Baudot*: LA JUIVE, grand opéra en 5 actes, paroles de *Scribe*, musique de *Meyerbeer*, orné de décors et costumes nouveaux; le spectacle sera terminé par la première représentation de LE TURC, intermède comique, joué par Mr. *Hartmann* seul.

*On commencera à 6½ heures.*

## DEUTSCHES THEATER, *In der Amstelstrasse.*

Montag 26 März 1838: NORMA, grosse Oper in 4 Abtheilungen, aus dem Italienischen von *Felix Romani*, frei übersetzt von *Joseph Ritter von Seyfried*. Musik von *Vincenzo Bellini*. *Anfang um 7 Uhr.*

Text-Bücher dieser Oper sind bey den Buchhändlern A. H. Brouwer, N. Voorburgwal, No. 165, und J. D. Gertner, Muiderplein, No. 53, wie auch an der Theater-Casse à 30 Cents zu haben.

Donnerstag 29 März 1838, (Zum Vortheile des Hernn Chor Director *Schmidike*): DER VAMPYR, grosse Romantische Oper in 4 acten. Musik von *Heinrich Marschner*.

## CONCERT.

In de Zaal van den *Franschen Schouwburg*, op Woensdag den 8 .. 1838, van W. P. DE C. VRUGT. — De helft der ontvangst zal strekken tot ondersteuning der noodlijdenden, door de jongste overstrooming in de provincie Gelderland.

*PROGRAMMA.*

*Eerste Deel.* 1. Finale, Sinfonie van *L. van Beethoven*, (C. Mol). 2. Aria uit de Opera *Anna Bolena*, van *Donizetti*, gezongen door *W. P. de C. Vrugt*. 3. Solo voor de Fluit, voorgedragen door den Heer *van Bo..* 4. Aria uit de Opera *L'ultimo giorno di Pompei* van *Pacini*, gezongen door Mw. *Fink-Lohr*. 5. Fantaisie voor Piano-Forte, over thema's uit de Opera *les Huguenots*, van *S. Thalberg*, uitgevoerd door den Heer *Defiennes*.

*Tweede Deel.* 1. Ouverture. *Fingals-Höhle* van *Mendelssohn Bartholdy*. 2. Duo van *Rossini*, gezongen door Mw. *Fink-Lohr* en *W. P. de C. Vrugt*. 3. Polonaise van *Mayseder*, met Introductie van *J. B. van Bree*, voor Viool, uitgevoerd door den Heer *de Koning*. 4. Variatiën van *Rode*, gezongen door Mw. *Fink-Lohr*. 5. Solo voor de Clarinet, voorgedragen door den Heer *Christiant*. 6. Romances, gezongen door *W. P. de C. Vrugt*.

*De aanvang precies ten half acht ure.*

Prijzen der Plaatsen: Eerste Rang f 3. — Parterre en tweede Rang f ..

De Bewijzen van Toegang zijn te bekomen in het Muzijk-Magazijn van de Heeren THEUNE & Co., en aan den *Franschen Schouwburg*.

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.

# Bijvoegsel tot den AVONDBODE van 26 Maart 1838.

## xtracten uit de Tweede en Derde Editie,

*van MAANDAG* 26 *Maart* 1838.

### NEDERLAND.

MSTERDAM 25 Maart. Men schrijft ons, dat door Z. M. zijn oemd aan de westkust van Guinea: tot eersten boekhou-, tevens waarnemende de functiën van fiscaal en secre-s, met den titulairen rang van Kapitein, C. J. van Steen-en Maarschalk, thans kommissaris van policie te Tilburg, tot tweeden boekhouder en ontvanger, tevens belast met dienst als intendant van oorlog voor de administratie van depôt der Afrikaansche werving te Elmina en elders, met titulairen rang van 1sten luitenant, J. C. Verhoef, thans te singen, alsmede tot adsistent ter voormelde kust, W. G. Derx te Haarlem.

– Aan de bij ons ontvangen *Javasche Couranten*, loopende 6 Dec. ll., ontleenen wij het navolgende. Door Z. Exc. gouverneur-generaal is, ten gevolge eener provisionele anisatie van het bestuur ter westkust van Sumatra, be-emd, tot civiel en militair gouverneur aldaar, de kolonel V. Michiels, terwijl tot residenten van Padong en Ayer-gies benoemd zijn: A. J. Vriesman, thans adsistent-resi-t van Patjitan, en de kapitein C. P. C. Steinmetz, thans aghebber in de Padangsche bovenlanden, zijnde deze te-s eervol ontslagen uit zijne betrekking als adjudant van gouverneur-generaal; terwijl al verder de tegenwoor-e resident van Padang, M. Francis, in verband daarmede naar aanleiding zijner verzoeken, als zoodanig eervol is slagen; zijnde eindelijk tot secretaris, met rang van ad-ent-resident bij den gouverneur ter westkust van Suma-, benoemd, J. van der Linden, secretaris bij den resident gemelde kust.

Voorts zijn door Z. Exc. nog benoemd: tot adsistent-resi-nt van Patjitan J. Canievisscher, adsistent-resident van latiga; tot adsistent-resident van Salatiga J. L. B. Engel-rd, laatst adsistent-resident van Sarapoea (Molukkos); tot ven- en equipagiemeester te Samarang P. J. Hoppel, lui-nant ter zee 1ste klasse en onder havenmeester te Batavia, r vervanging van den haven- en equipagiemeester H. van ommestein, aan wien een onbepaald verlof uit 's lands enst is toegestaan; tot secretaris en fiscaal bij de regtbank n ommegang in de Soerabaysche afdeeling Jhr. Mr. H. C. n den Wijck, ambtenaar ter beschikking van den resident n Djocjokarta; tot onder-havenmeester te Batavia de lui-nant ter zee der 1ste klasse G. E. Pool, onder-havenmees-r te Soerabaya; tot onder-havenmeester te Soerabaya de itenant ter zee der 1ste klasse D. J. De Man; tot secretaris n fiscaal bij de regtbank van ommegang in de Samarang-he afdeeling D. F. Schaap, tweede kommies op het resi-entie-kantoor te Batavia; tot kassier bij het vendu-kantoor Samarang J. Geib, tweede kommies der tweede klasse op et residentie-kantoor aldaar; tot tweeden kommies der twee-e klasse op het residentie-kantoor te Samarang M. C. En-elman, derde kommies bij dat kantoor, en tot derden kom-ies bij dat bureau, J. Sineck, klerk bij den adsistent voor e comptabiliteit aldaar.

Ter beschikking van den Gouverneur van de westkust van umatra zijn gesteld: J. Prins, controleur der landelijke in-omsten en kultures van de eerste klasse, en R. C. van rehn; eervol ontslagen: de ambtenaar ter dispositie van den resident van Sumatra's westkust, H. A. Billing, en ont-lagen, onder toekenning van wachtgeld, de ter dispositie van den resident ter westkust van Sumatra gestelden ambtenaar, A. M. van Schoor.

Verder is bepaald, dat de eerste kommies der eerste klasse op het residentie kantoor te Soerabaya, N. Coblyn, met 1°. Januarij 1838 zal zijn ontheven van de betrekking van ont-vanger van het regt van successie en overgang aldaar, en dat van dat tijdstip af aan het agentschap der Samarangsche weeskamer te Soerabaya met de functiën van dien post zal zijn belast. Door Z. Exc. zijn ook nog bij het militair de-partement bevorderd: bij het korps der genie en sappeurs: tot eerste luitenants, bij den staf der genie, de tweede lui-tenant G. H. Uhlenbeck, bij de sappeurs, de tweede luite-nants L. J. L. T. van Gorkum en A. H. J. G. van Hamel; en op verzoek gepensionneerd, de kapitein bij het algemeen depôt C. Maclean. Door Z. Exc. den gouverneur-generaal is eene resolutie genomen, waarbij de ontvangers van het regt van successie en overgang worden gemagtigd, om bij het doen van aangiften door diakenen, bestuurders van weeshuizen en van andere daarmede gelijkstaande liefdadige gestichten in Nederlandsch Indië van de nalatenschappen van perso-nen, voor rekening der gestichten begraven, doch *buiten dezelve* overleden zijnde, genoegen te nemen met eene ver-klaring *zonder presentatie van eede*, dat, voor zoo veel hun bekend is, de overledene geene goederen hoegenaamd heeft nagelaten, waarvan dat regt verschuldigd zou zijn; en om mitsdien in zoo verre af te wijken van de op dit stuk ge-geven algemeene voorschriften, bij het laatste gedeelte van art. 7 der ordonnantie op dat middel.

'sGRAVENHAGE 24 Maart. De beantwoording, betreffende de bedenkingen, begrepen in de processen-verbaal der afdeelingen van de Tweede Kamer, ten aanzien van het ontwerp van wet, tot uitgifte van losrenten op een gedeelte der schuld, ten laste der overzeesche bezittingen, en tot het doen van voorschotten voor openbare werken, is heden aan de leden der Staten-Generaal rondgedeeld. Daaruit blijkt, dat de Regering, bij het onderzoeken van al de bedenkingen en vragen, omtrent het nuttige en noodzakelijke der werken zelve, en de vraag, of de uitgaven, daarvoor vereischt, in verband staan tot de opbrengsten, welke er van te wachten zijn, zich het bezwaarlijke niet heeft kunnen ontveinzen, om ter gelegenheid van de overwegingen in de vergadering der Staten-Generaal zoo zeer af te dalen in de bijzonderheden van werken, die aanvankelijk zijn ontworpen door ambtenaren, met de vereischte speciale kundigheden voorzien, welke niet verzuimd hebben, ook plaatselijk, deskundigen te raadplegen, — die voorts in overweging zijn gebragt bij bijzondere kommissiën, tot welke sommige, bij de uitvoering regtstreeks belanghebbenden mede geroepen zijn, en die, eindelijk, door den Koning, naar aanleiding en op grond van al deze vooraf gaande onderzoekingen, en in overeenstemming met de bestaande bepalingen van de grondwet ten aanzien van den waterstaat en de openbare werken, noodzakelijk en nuttig zijn geoordeeld.

Intusschen zal de Regering, zoo veel de aard der overwegingen bij de vergadering toelaat, gaarne gepaste ophelderingen geven, en dus te gemoet komen aan het verlangen der afdeelingen, om met de omstandigheden en beweegredenen, die de Regering tot de onderhavige voordragt hebben doen besluiten, te worden bekend gemaakt, en daartoe, in de eerste plaats, in eene beschouwing treden van de onderscheidene werken, tot welker daarstelling de middelen aan de vergadering zijn gevraagd.

Wat het eerste dier werken betreft, namelijk het aanleggen van een' Spoorweg van Amsterdam naar Arnhem, wordt in de memorie van antwoord gezegd:

Het is bekend, dat van onderscheidene zijden, en zelfs sedert eenen vrij geruimen tijd, op den aanleg van eenen Spoorweg is aangedrongen; daaronder hebben zich ook stemmen doen hooren, welke men mag veronderstellen, dat de belangen van den handel op prijs weten te stellen.

En inderdaad mag het er voor worden gehouden, dat hier niet bedoeld wordt voordeel te bejagen ten koste van anderen, maar wel, om te behouden hetgeen bestaat, en alzoo geen gevaar te loopen om eene afbreuk te lijden, waarover men zich grootelijks zou moeten beklagen, wanneer die eenmaal onherstelbaar geworden is. De Regering heeft gemeend met dit doel aan de stem van den handel en van velen des wel onderrigten gehoor te moeten geven, en niets te mogen verzuimen, wat strekken kan, om eene zaak van zoo veel gewigt, als de buitenlandsche handel, te behoeden voor een bedreigd gevaar, hetwelk geenszins hersenschimmig is.

Men bevindt zich toch hier, in zeker opzigt, in dezelfde gesteldheid als het Groothertogdom Baden. Zoo lang de aanleg eens grooten ijzeren spoorwegs als eene voor dat land op zichzelve staande zaak moest worden beschouwd, oordeelde men geene beschikking daaromtrent te moeten nemen; doch zoodra men de zekerheid bekwam, dat aan de andere zijde van den Rijn tot zoodanigen aanleg besloten was, haastte de regering aldaar zich, om de Stenden buitengewoon bijeen te roepen, ten einde een werk tot stand te brengen, hetwelk op dertien millioen guldens begroot is, en zulks met het blijkbaar te kennen gegeven doel, om hetgeen men tot nog toe genoot niet te zien verloren gaan, en datgene te behouden, wat de natuurlijke betrekkingen van het land medebrengen.

Elke staat toch behoort zijnen toestand niet blootelijk te beoordeelen op zichzelven, maar naar de veranderingen, die deze toestand, door hetgeen elders plaats heeft, noodwendig ondergaat.

Wanneer men voorts de zaak, zoo als meermalen gezegd is, beschouwt uit het oogpunt van het openbaar verkeer, zoo mag men wel als eene waarheid aannemen, dat alle bevrediging onzer materiële behoeften en alle ontwikkeling der krachten, in den uitgestrektsten zin, aan het openbaar verkeer te danken zijn, en dat elke verbetering in meerdere gemakkelijkheid van dit verkeer steeds den weldadigsten invloed op de maatschappij in het algemeen uitoefent.

De Regering zou vermeenen aan hare verpligting te kort te doen, indien zij geen gevolg trachtte te geven aan eene zaak van zoo groot gewigt, en zij staat te meer in dit gevoelen, nu het uitzigt ontstaan is, dat, door den voorgenomen aanleg eens ijzeren spoorwegs door Baden, de geheele en onmiddellijke gemeenschap met Zwitzerland en verder met Italië uitnemend zal worden bevorderd; zij oordeelt van hare zijde niets te mogen verzuimen, om, al ware het zelfs met eenige opoffering, tot stand te brengen een middel, dat strekken moet, om niet alleen te behouden, hetgeen bestaat, maar zoo mogelijk aan handel en verkeer meerdere uitbreiding te geven, en de concurrentie niet af te snijden met hetgeen elders wordt aangewend. Zij vermeent, dat hiervoor eene zedelijke noodzakelijkheid bestaat, ook zonder dat men eenigzins geleid behoeft te worden door eene blinde zucht om anderen na te volgen.

Verder is in deze memorie hoofdzakelijk betoogd: 1. dat de verbetering en verdieping der waterwegen in geenen deele den spoorweg kan vervangen; 2. dat, wanneer men stoomwegen op de gewone wegen zou willen aanleggen, zulks geenszins op de meest bestaande wegen zou kunnen plaats hebben; 3. dat de rigting van den spoorweg natuurlijk het gereedste zou zijn over Hilversum naar Utrecht, doch dat de overwegende belangen der militaire defensie zich hiertegen verzetten, weshalve men heeft moeten besluiten om tot de rigting over Abcoude en langs de Vecht over te gaan; 4. dat het passeren over lage en moerassige gronden geen bezwaar van eenig aanbelang kan opleveren; 5. dat met den aanleg van den spoorweg alsnog geen aanvang is gemaakt; 6. dat het om onderscheidene redenen hoogst bezwaarlijk is, ten aanzien van het tijdsverloop, dat voor de uitvoering van dit werk wordt vereischt, iets bepaalds te zeggen; en 7. dat, wanneer men de ondervinding raadpleegt van hetgeen op andere wegen van dezen aard plaats heeft, men met gerustheid mag vertrouwen, dat in een land, waar handel en verkeer reeds zoo belangrijk zijn, en steeds neigen tot uitbreiding, ook de bedoelde onderneming onmisbaar de kosten moet kunnen goedmaken, en eene winstgevende onderneming zal zijn.

Wat de schadeloosstelling voor de in te nemen gronden betreft, verklaart de Regering, dat zij bij het aanleggen van werken van openbaar nut steeds getracht heeft om deswege met de eigenaars in der minne overeen te komen, en zij durft zich gerustelijk op de bestaande ondervinding beroepen, of hieromtrent niet de meeste billijkheid heeft plaats gegrepen, gelijk ook nu de belangen der ingezetenen, in dit opzigt, met de meeste zorgvuldigheid onder het oog worden gehouden.

*Zeer belangrijk* is het volgende antwoord der Regering, omtrent de vraag, of het niet raadzaam ware deze werken aan particuliere associatiën op te dragen.

Hoezeer de Regering geenszins afkeerig is om, gelijk zij in vele gevallen gedaan heeft, de uitvoering van publieke werken aan particuliere associatiën, tegen afstand der inkomsten, op te dragen, zoo moet zij bij de meening volharden, dat er in het onderhavige geval alle reden bestaat, om hiertoe niet te besluiten.

**Zij houdt het voor noodzakelijk, dat men meester blijve** van het tarief der regten, en ziet niet in, hoe het mogelijk zou zijn, met particulieren eenige verbindtenis aan te gaan, gegrond op *variabele tarieven.*

Er zijn, zoo als meermalen is opgemerkt, tot nog toe twee systema's in dezen gevolgd, en opmerkenswaardige precedenten kunnen, zoowel voor het eene als voor het andere, worden aangevoerd; doch geen van dezelve berust op zoo langdurige ondervinding, dat zij op den ontworpen weg geheel van toepassing zoude zijn; bovendien is de weg van eene te overwegend groot belang, dan dat men de vrije beschikking daarover, althans vooreerst, zou kunnen afstaan. Dit neemt echter niet weg, dat die afstand welligt in het vervolg zou kunnen plaats hebben, wanneer men door de ondervinding zal hebben geleerd, op welke billijke voorwaarden de bedoelde weg in concessie zal kunnen gegeven worden.

Evenzeer vermeent de Regering, dat het zeer moeijelijk zoude zijn, thans reeds omtrent het gebruik of de exploitatie van den weg te beslissen, wijl zulks voorkomt eene zaak te zijn, die aan rijpe overweging behoort onderworpen te worden; alleenlijk meent men te moeten opmerken, dat de aanleg door of voor rekening van den Staat geenszins medebrengt, dat het gebruik niet, voor een meer of minder ruim tijdvak, aan particulieren of associatiën zou kunnen worden afgestaan, wanneer eenmaal alles op eenen vasten voet geregeld is en blijven kan, zelfs in het geval, dat de Staat den eigendom deswege aan zich houdt.

*Eindelijk moet worden opgemerkt, dat de Regering niet geweigerd heeft om den aanleg van ijzeren spoorwegen aan particuliere associatiën toe te staan; zij heeft in tegendeel zoodanige concessie verleend voor eenen spoorweg van Amsterdam naar Haarlem. — De verdere aanzoeken, daartoe aan haar gedaan, heeft zij alleenlijk gemeend in advies te moeten houden, en daarop niet te kunnen beschikken, vóór dat omtrent andere belangrijke zaken zou zijn beslist, waaronder het tegenwoordig onderwerp ook wel mag gerekend worden.*

De vraag, of het niet verkieslijker ware, de onderscheidene objecten van de voorgedragene wet van elkander af te scheiden en daarvan afzonderlijke voordragten te doen, moet ontkennend worden beantwoord, om redenen, dat, hoezeer in den eersten opslag en bij eene oppervlakkige beschouwing, de bedoelde objecten, de eene meer en de andere minder, als regtstreeksche, plaatselijke of provinciale belangen kunnen worden aangemerkt, nogtans, bij nadere overweging, derzelver gebruik en gevolgen niet kunnen worden ontkend te zijn algemeen, en ter bevordering van het algemeen welzijn des lands grootelijks te strekken en uit te loopen; terwijl alhier ook niet dient uit het oog te worden verloren het verband dezer vereeniging met de eenheid van den financiëlen maatregel ter voorloopige bestrijding der kosten, zoo als die van het hoogste gewigt is, om allen onnoodigen omslag en verwikkeling voor te komen, en zonder welke vereeniging men zich naauwelijks een' goeden uitslag dezer geldelijke operatie zou durven voorstellen, door het gemis van welken uitslag nogtans de beste pogingen tot daarstelling dezer hoogst nuttige en noodzakelijke ontwerpen zouden kunnen falen.

Ten aanzien van den financiëlen maatregel, tot het voorloopig bekostigen dezer werken voorgedragen, en waartoe betrekkelijk is de tweede kategorie der bedenkingen, door de afdeelingen van de Kamer in het midden gebragt, vermeent men te moeten aanmerken:

1°. Dat hier geene kwestie is van het aangaan van eene nieuwe schuld, maar om alleen een reeds bestaand fonds, zoo lang het niet tot deszelfs eerste bestemming kan of behoeft gebruikt te worden, voor een' tijd tot het daarstellen der voorgenomen werken, en alzoo tot bevordering van het algemeen welzijn, te benuttigen.

2°. Dat de interessen van het in dezen bedoeld kapitaal van dertig millioen gulden, door de overzeesche bezittingen, krachtens bestaande wetsbepalingen, jaarlijks verschuldigd zijn en gedragen worden, zoodat, ook uit dit oogpunt beschouwd, en uit het tijdelijk gebruik van dat kapitaal, geen nieuw bezwaar kan ontstaan.

3°. Dat het niet naauwkeurig is, dat met 1845, het dan nog overschietend bedrag van het kapitaal van dertig millioen schuldbekentenissen van het amortisatie-syndicaat, rentende 3½ pCt., moet worden afgelost, daar toch, bij het 5de artikel van het Koninklijk besluit van 1 Junij 1830 (*Staatsblad* N°. 13,) in het toenmalig belang der geldschieters, is bepaald, dat deze schuldbekentenissen niet vroeger, dan in het gemelde jaar 1845 zullen worden afgelost, en dat inmiddels jaarlijks een bedrag van *f* 300,000 tot inkoop derzelve zoude worden aangewend, aan welke verpligting door het amortisatie-syndicaat is en nog steeds wordt voldaan. Blijkende alzoo uit den geheelen inhoud van het Koninklijk besluit, dat de aflossing na 1845, zoowel als de tijd en de wijze van dezelve, geheel *facultatief* is gelaten.

4°. Dat ook het aanwijzen van het kapitaal van 30 millioen 4 pCts. Oost-Indische schuld, tot een tijdelijk gebruik ten algemeenen nutte, geene verandering brengt in het bedoelde bij § 1 van artikel 4 der wet van 24 April 1836 (*Staatsblad* N°. 11), in zoo verre daarbij het gebruik voor het amortisatie-syndicaat tot deszelfs ware en oorspronkelijke bestemming wordt bewaard en voorbehouden.

5°. Dat al verder de belangen van de houders der 3½ pCt. schuldbekentenissen door de voorgedragen beschikking in geenen deele worden benadeeld. Het meergemelde kapitaal Oost-Indische schuld is wel bij de wet daargesteld tot vervanging van de vroegere uitkeeringen uit de koloniale kas, en deze uitkeeringen zijn werkelijk bij het Koninklijk besluit van den 1 Junij 1830 tot waarborg voor het kapitaal van 30 millioen 3½ pCt. schuldbekentenissen aangewezen, *doch niet alleen en op zich zelven*, maar met al de bezittingen en inkomsten van het amortisatie-syndicaat, en deze bepaling schijnt dus niet te moeten uitsluiten een nuttig gebruik van bezittingen, welke in allen gevalle niet vroeger dan in het jaar 1845 tot aflossing kunnen worden aangewend.

6°. Dat het opheffen of het doen blijven bestaan van het amortisatie-syndicaat ter dezer zake niets toe of afdoet, vermits de bestaande waarborgen worden behouden, en er in allen gevalle eene liquidatie zal moeten plaats hebben, welke door deze omstandigheid niet van aard verandert.

7°. Dat het doen van eene bijzondere negotiatie, tot het verkrijgen van gelden voor het daarstellen van de bedoelde werken, behalve hetgeen daaromtrent reeds in de memorie

van toelichting is gezegd geworden, op dit oogenblik niet doelmatig is voorgekomen, en waar er in geen geval geene noodzakelijkheid bestaat, maar er alleen meerder verwikkeling zou geboren worden uit de emissie van eene nieuwe soort van papier; terwijl daarentegen het tijdelijk gebruik van een bereids bestaand fonds en het transformeren van hetzelve in losrenten, die eene courante waarde ter beurze verkregen hebben, zich door deszelfs eenvoudigheid en gemakkelijkheid aanprijst.

8°. Dat juist de reeds spoedig op handen zijnde openlegging van den staat van het amortisatie-syndicaat aanleiding zal kunnen geven, om alsdan te beoordeelen, hoelang het tijdelijk gebruik zal kunnen voortduren, en men dan, met meerdere kennis van zaken, het tijdstip zal kunnen berekenen, waarop de restitutie van het kapitaal, geheel of gedeeltelijk, zal behooren plaats te hebben; zoo ook, wanneer zal kunnen worden overgegaan tot de voordragt der maatregelen van voorziening, bedoeld in het laatste gedeelte van art. 3 der voorgedragen wet, en van welken aard en natuur deze maatregelen zullen moeten zijn.

(*Het vervolg in de Courant.*)

— Men verneemt, dat Holtus in de gevangenis zijnen advocaat heeft beleden, de misdaden, om welke hij is veroordeeld, te hebben begaan.

— De heer Picard, sedert drie jaren regisseur-generaal van onzen Franschen Schouwburg, en aan wien wij de fraaije *mises en scène* van *la Juive, les Huguenots* en andere opera's te danken hebben, zal geen deel van de zamenstelling van de nieuwe administratie uitmaken, maar is met primo September geëngageerd voor het Antwerpsche tooneel; de habitués van onzen Schouwburg zien den heer Picard, uit hoofde zijner verdiensten, met leedwezen vertrekken.

Dordrecht 24 Maart. Heden namiddag ten drie ure is met goed gevolg te water gelaten, het Kofschip *de Eendragt*, van de werf der Scheepsbouwmeesters C. van Limmen en Zoon, en daarna onmiddellijk de kiel gelegd van een Barkschip van omtrent 400 last, genaamd *Pictura*, bestemd voor de vaart op Oost-Indië, voor eene reederij, gevestigd alhier, onder het Boekhouderschap van den heer H. Brunner.

## ENGELAND.

Londen 22 Maart. Gisteren was het Huis der lords niet vergaderd. In het Huis der gemeenten zijn weder verschillende petitiën ingediend, en de bill over den dag des Heeren, die der commissie van liefdadigheid in Ierland, alsmede de bill over de onkosten bij de verkiezingen, ten tweeden male gelezen.

Ten 7 ure werd het Huis geadjourneerd.

— Bij het gouvernement zijn dépêches van Canada ontvangen, doch omtrent dezelve is nog niets bekend. Volgens een ministerieël dagblad, is de krooning van H. M. in de maand Junij bepaald; andere bladen verzekeren, dat dezelve op den 18 Junij, den jaardag van den veldslag van Waterloo, zal plaats hebben.

— Gisteren heeft H. M. op het paleis van St. James een groot lever gehouden, waarbij al de gezanten aan het Engelsche hof tegenwoordig waren. Vóór het lever heeft de Oostenrijksche gezant, prins Esterhazy, een afzonderlijk gehoor bij H. M. gehad.

— Door den secretaris van Buitenlandsche zaken, den heer Sa da Bandeira, te Lissabon, is eene circulaire gezonden aan alle Portugesche consuls, zoo te Rio-Janeiro als elders, waarin hun streng bevolen wordt te letten, dat geene vreemde schepen onder Portugesche vlag varen, daar geene naturalisatie, met uitzondering van stoombooten, aan vreemde vaartuigen in Portugal wordt verleend, en alzoo voor het weren van den slavenhandel te waken, welke, bij een besluit van het Portugesche gouvernement, dd. 10 December 1836, stellig is verboden.

## DUITSCHLAND.

Stuttgard 16 Maart. Uit goede bronnen verneemt men, dat professor Ewald stellig beroepen is naar de universiteit van Tubingen, alwaar deze beroemde oosterling in den loop van het volgend semester zijne cursus zal beginnen.

Munchen 18 Maart. De werken: *Reizen door Zuid-Duitschland en het Noorden van Italië*, van Dr. Gistl, en *le livre du peuple*, van Lamennais, zijn alhier in beslag genomen.

— In het begin dezer maand zijn niet minder dan vier nommers van de Hanoversche, en even zoo vele van de Leipziger *Allgemeine Zeitung* in beslag genomen.

— De graaf van Galen heeft in den *Hamburger Correspondent* doen bekend maken, dat hij niet, zoo als de zuidelijke bladen verzekeren, den aartsbisschop van Keulen en Dr. Görris tot gevaders van zijnen onlangs geboren zoon heeft gekozen, en dat al de acht namen, aan het kind gegeven, geene andere betrekking hadden, dan op leden der familie.

— De stad Osnabrück heeft bij de Bondsvergadering eene klagte ingediend; wegens het vernietigen der grondwet van Hanover.

## FRANKRIJK.

Parijs, 23 Maart. In den nacht van den 22 dezer ontstond er brand in het magazijn van mad. Armand, rue Faydeau No. 22. Deze dame, afwezig zijnde, had het beheer toevertrouwd aan haren zoon en eene winkeljufvrouw. Toen deze laatste ten half twee ure ontwaakte, had de vlam reeds zulke vorderingen gemaakt, dat het bijna onmogelijk was den jongen Armand te redden. Alle goederen werden eene prooi der vlammen, die, uit zeven ramen te gelijk naar buiten dringende, zich spoedig aan de bovenverdiepingen mededeelde, welke door den heer doctor Girou de Buzareigne werden bewoond. Onder de vele goederen, die verbrand zijn, is ook het verlies van twee schilderijen van groote waarde te betreuren. De oorzaak van dit ongeluk is waarschijnlijk het in brand geraken van eene console, die, te digt aan den schoorsteen geplaatst, vlam heeft gevat en dezelve aan het papieren behangsel heeft medegedeeld. De schade wordt op niet minder dan 70,000 francs geschat.

— In de zitting van de Kamer der gedeputeerden van heden is het voorstel, betrekkelijk het verleenen van een pensioen van 3,000 frs. aan de weduwe van den generaal Daumesnil, met eene groote meerderheid aangenomen. Vervolgens hebben de beraadslagingen over een crediet van 9?0,000 fr. voor de militaire pensioenen eenen aanvang genomen.

*Part. Corresp.* Parijs 23 Maart. De Kamer der gedeputeerden levert dagelijks een vreemd schouwspel op; gisteren heeft dezelve zich onledig gehouden met de discussie ten aanzien van het ontwerp van wet op de *prises d'eau* van watermolens. Het eerste artikel, hetwelk de kern en den eersten grondslag der wet behelsde, is verworpen, en desniettegenstaande heeft men, een vóór een, al de overige artikelen dezer alzoo *onthoofde* wet moeten bediscutiëren. Wel is waar, zijn al deze artikelen gaande weg verworpen, maar is dat geen tijd verliezen om tot een vooruit bepaald resultaat te komen? Vreemd zoude het geweest zijn, dat, na het verwerpen van al deze artikelen, bij de stemming op het geheel der wet dezelve ware aangenomen geweest, zoo als men laatstelijk gezien heeft, dat eene wet, artikelsgewijze aangenomen, bij de algemeene stemming verworpen is.

Het grootste gedeelte der dagbladen is heden opgevuld met de tijdingen uit Portugal, en vele derzelve voorspellen, dat Madrid eerlang het tooneel van soortgelijke gebeurtenissen zijn zal, zonder bij de Koningin van Spanje, of de regentes denzelfden moed als bij Donna Maria te vinden. Donna Maria wordt, wel is waar, beschermd door de tegenwoordigheid in de rivier van Lissabon, van Fransche en Britsche oorlogs-vaartuigen.

Over het algemeen zijn de Parijsche dagbladen op heden van alle belang ontbloot, maar men verwacht tegen de volgende week belangrijke discussiën, zoo het waar is, dat *de conversie der renten en de Algiersche aangelegenheden* de eerste onderwerpen zullen zijn, welke aan de beraadslagingen der Kamer zullen worden onderworpen. Hieruit zou wel eene kabinetskwestie kunnen voortkomen.

Bayonne 19 Maart. De expeditiën maken toebereidselen om zich eerlang op marsch te begeven, De Noordsche zendelingen begeeren zulks en bieden slechts op die voorwaarde, zegt men, geld aan; maar tot dus verre zijn de Navarrezen en Baskiërs niet geneigd den Ebro over te trekken; de Kastiliaansche bataljons willen marcheren; Guergué is het eenig opperhoofd, dat eenen goeden wil toont, alle anderen zijn gebannen of zitten in de gevangenis. Men verzekert, dat Don Carlos het bevel aan Villareal heeft aangeboden.

*Part. Corresp.* Bayonne 19 Maart. Het gerucht verspreidt zich, dat Basilio, door Flinter overrompeld, eene nederlaag heeft geleden, krijgsgevangen genomen en gefusileerd is; men zegt, dat deze depêche den 14 dezer door eenen buitengewonen koerier uit Madrid is overgebragt.

## SPANJE.

Sarragossa, 16 Maart. Deze stad is rustig, doch men zegt, dat Cabrera aan het hoofd van 9,000 man zich te Belchito bevindt, en de expeditie zou zich, naar men verneemt, op eenen kleinen afstand van Huesca bevinden. Tusschen den bevelhebber van den staf van Cabanero en den tweeden bevelhebber van Sarragossa heeft eene briefwisseling plaats gehad, betrekkelijk de uitwisseling van krijgsgevangenen, welke, door de laatste beweging van de brigade van Abeica, 3 à 4 dagen was uitgesteld geworden.

— Het bulletin van Navarra en der Baskische provinciën, een officiëel dagblad van Don Carlos, spreekt formeel, in deszelfs nommer, dd. 16, alle berigten tegen, welke de dagbladen hebben medegedeeld, betrekkelijk de aankomst van gezanten van vreemde Mogendheden, van den heer de Bourmont, en van gezondene financiële bijdragen naar het Carlistische hoofdkwartier.

Op de reis van Guipuscoa naar Estella heeft slechts één vreemdeling Don Carlos vergezeld, die zich reeds meer dan een jaar in deszelfs dienst bevindt. Don Carlos is te Estella; men vermoedt, dat hij zich aldaar nog lang zal ophouden, omdat hij eenige leden van zijn gezin afwacht, die zich te Ascoïtia en te Tolosa hebben opgehouden.

— Llarch heeft pogingen gedaan, om de stad Reuss aan te tasten, doch hij is door de nationale garde teruggeslagen; deze heeft zich echter te ver gewaagd tegen den vijand, waardoor hij in eene hinderlaag is gevallen en 130 dooden heeft gehad, terwijl de Carlisten ongeveer 100 man verloren hebben.

— De divisie van het leger van Catalonië heeft Cordova van levensmiddelen voorzien, niettegenstaande de Carlisten op alle punten tusschen Cordova en Manresa hadden post gevat.

Logrono, 15 Maart. De beide divisiën van Haro en Logrono bevinden zich steeds op den regteroever van den Ebro, de uitgangen naar de gebergten van Soria dekkende; het rapport van den bevelhebber van Lodosa, betrekkelijk de Carlistische expeditie was overdreven, want, volgens de heden ontvangen tijdingen, bevestigt het zich, dat de Carlistische kavallerie, onder het bevel van don Antonio el Caballero, den Ebro is overgetrokken en zich naar Arragon heeft begeven om Cabrero en Cabanero bevelen over te brengen; men verzekert, dat de Fransche generaal Clonet en een ander persoon van hoogen rang zich bij Cabanero bevinden. De divisie van den generaal Firmin Iriarte heeft Miranda verlaten en begeeft zich naar Viana; Espartero heeft dienzelfden weg met 100 Poolsche lansiers ingeslagen; men zegt, dat de Carlisten de vallei van Solana verlaten hebben, en, veinzende Viana te zullen aanvallen, aan de regterzijde van deze plaats pogingen doen om de rivier nabij Haro over te gaan. Espartero heeft de noodige voorzorg daaromtrent genomen en Buerens bevel gegeven aldaar post te vatten. De proclamatie van Espartero heeft hem de ontevredenheid van de ministers berokkend; men spreekt, dat hij zal worden teruggeroepen, doch de generaal heeft besloten, tot het laatste oogenblik aan het hoofd van het leger te blijven. Men weet niet, wat het gevolg zal zijn van den twist tusschen Espartero met de ministers. Een Russisch agent, van Parijs te Estella aangekomen, heeft een millioen francs voor Don Carlos medegebragt.

## IJZEREN SPOORWEGEN.

(*Ingezonden.*)

Ik nam niet de taak op mij om alle gezoutene en ongezoutene redeneringen over het Spoorwegen-stelsel te bediscutiëren; wanneer evenwel een veel gelezen dagblad, gelijk de *N. A. Ct. en Algem. Handelsbl.*, de zwakheid der door de wet geroepen Beoordeelaars zóó groot denkt, dat zij over het onderwerp bijdragen, gelijk dat, geteekend A., in het bijvoegsel van haar nommer 1989 opneemt, dan valt het moeijelijk aan den lust te weêrstaan, zulk een artikel op te merken.

Niet, omdat ik, even als die schrijver, geloof, dat losse woorden en enkele aanhalingen *in het belang van menigen* van het spoor *in het belang van allen* zullen afleiden; niet, omdat ik vrees, dat de uitverkorenen der natie gelooven zouden, *om dat de N. A. Ct. en A. Handelsbl. het zegt, dat België* ALLÉÉN *Spoorwegen voor staatsrekening aanlegt*, en hen van Belgische navolging wars wil maken. O neen! om der waarheid wille zal ik slechts aanvoeren, dat Baden's ijverige, zelfdenkende, en zoo als het mij uit onderscheidene verhandelingen, speciaal over *de Posten*, bleek, diepdenkende en werkelijk staathuishoudelijke volksvertegenwoordigers, tot het aanleggen der Zwitsersche Spoorbaan voor staatsrekening, met een honderdtal stemmen tegen drie besloten hebben.

Iets wetenschappelijks vinde ik in het artikel van het *Handels*
tweede en toch ... hetzelfde bl
het wel eens erbarming met de provisiën van sommigen inri
het nut van den aanleg der Spoorwegen door partikuliere socie
bewijzen. Dezer winstbejag wil men gewaarborgd hebben, en men ge
opofferingen van wege den staat; partikulieren zouden zich ook no
troosten om, op Amerika's voorbeeld, in plaats van den staat d
verliezen te laten torschen, om dezelve bij voorbaat in klinken
aan te nemen. — Men bekent, dat Engeland gebrek aan middelen
al de sedert 1755 uitgevoerde werken van algemeên nut voor staats
uit te voeren, en vergelijkt daarmede onzen financiëlen staat.

Dit alles toestemmende, dan bewijst het toch nog niets meer,
Engelands bestuur aanvankelijk kan hebben gedwaald, door het a
van het concessie-stelsel, en dat het later door den stroom med
werd; dat Engeland daaraan veel werken van openbaar nut, maar
openbare werken zonder nut en veel geruineerde menschen verschu
maar geenszins, dat Engeland, bij een bezadigder bestuur, in de
van openbare werken, waartoe het zich, zoo wel als wij, fondsen
potheeken op dezelve *kon* verschaffen, gééne volmaaktere wer
openbaar nut, geen vollediger, meer doordacht zamenhangend stel
bezitten, en niet minder bijzondere belangen aan andere bijzonde
gen opgeofferd zoude hebben.

Misbruiken, zwakheden, zelfs daadzaken, werpen geen beginsel
Dat Frankrijk minder volmaakte werken van openbaar nut bezit
zonderbaar genoeg, aan de aanmatigingen van de administratie van de
*Chaussées* toegeschreven, daar toch ieder onzer, die de school bezo
weet, dat Frankrijk, in de jaren van Engelands meeste ontwikke
heerloosheid vervallen, of in verwijderde oorlogen gewikkeld, daar
léén menschen, geld en gevoel had; terwijl Engeland, van het cont
gesneden, slechts hulpbronnen in de vermeerdering van deszelfs bin
sche welvaart vinden kon. Ik zwijg van de meerdere middelen en
ondernemingszucht, welke Engeland boven Frankrijk kenschetst
schrijf aan deze gezamenlijke grondoorzaken, als beginselen, den v
welke het eerste boven het laatste verwierf, aan het concessie stels
de eer van handleening, toe.

*Meeningen*, vooruitgezet omdat men *meent*, stellen ligt aan het
van *valsche meeningen* en aan het beroep op valsche stelsels bloot

Een openbaar werk, dat den naijver van alle houders van Fondsen
zal kwalijk kunnen worden gezegd *ten koste*, maar wel, *voor reke*
den staat te worden aangelegd, en het beroepen op het *laisser fa*
weeg- en kanaalbouw uitgestrekt, getuigt onmiskenbaar, of van o
heid met den aard dezer vrucht der revolutiën, of van zucht, (ten
nomen, van onverschilligheid), tot opoffering der waarborgen, wel
bestuur ten behoeve van het algemeên ongeschonden handhaven mo

Van de vele andere ongenoemde redenen, ten voordeele van deze
mingen door partikulieren, zullen waarschijnlijk reeds velen door mi
gere schrijverijen wederlegd zijn. De zijdelingsche aanvallen en op
kige voorstellingen, welke mijne gronden en mijn doel in valsche
plaatsen, maken voor mij geene staving door nieuwe argumenten no
zoo lang zij niet even grondig, als ik het onderwerp aangevat heb,
sproken, met cijfers en daadzaken wederlegd worden.

Tot dusverre wreef men zich daaraan niet, en daarom zal ik
léén beperken tot de aanmerkingen, dat, aangenomen, dat het
dat partikuliere ondernemingen, van onderwerpelijken aard, gunsti
komsten, dan van staatswege geven, (hetgeen toch geenszins bew
gelijk mijn voorgaand artikel het aanwees), dat dan de reden daar
in de meerdere voortvarendheid, meerdere kunde en meerdere bel
ling van die partikulieren gezocht moet worden; maar dat de gezo
zelve die elders aanwijst. Partikulieren ondernemen geen werk va
baar nut, wanneer de renten en rijkelijke dividenden niet nagenoe
kerd zijn. Zij beperken dus hunne keus in het onderhavige bij zu
gen, welker ligging daaraan tot waarborg strekt. De staat stre
edeler doel. Hij legt en opent wegen ten algemeênen nutte en ge
is met geringe, onmiddellijke baten tevreden. Daarin ligt de beslis
het pleit; want de staat, met minder baten tevreden, strekt zijne
den verder uit: 1. door wegen te maken, welke partikulieren zou
zaken; wegen, welke, om ons aan de woorden van den heer A. te
« ter beurs van Amsterdam minder crediet in dergelijke speculat
den.» 2. Door ook de ontwikkeling of exploitatie op zichzelve
gemoet te komen dan partikulieren, welker speculatiezucht zich t
ven naar het hoogst mogelijk dividend bepaalt.

De staat vindt vergoeding voor het gemis van dividenden in de m
welvaart, welker indirecte medewerking tot stijving van de schatk
in hun individueel eigenbelang speculerende partikulieren niet geacht
De staat kan dus ook dan nog voordeel bejagen, wanneer hij de r
taling te hulp komen moet. Dit behoeft hij toch niet, zoo hij do
te werk gaat; en verwerft hij dividenden, dan besteedt hij die tot
dingen, welke het algemeên nut steeds vergrooten, in plaats van
de beurs van weinigen te stijven.

Wat ik reeds beweerde, vindt vooral aan het slot van het artik
vestiging. Hoe is het mogelijk, dat men, zich wagende voor het
te schrijven, om, een ernstig onderwerp behandelende, te zeggen:

« En ten slotte vermeenen wij, dat de handel tevens zijne eigen
delen moet blijven beheeren, en geenszins van een' derden moet afha
Is de handel niet vrij, wanneer de staat hem zeeën, rivieren, vaar
wegen openstelt, of bestaat de vrijheid van handel en wandel in
eigendom bezitten dezer allen door den handel? Doch neen! niet do
handel, daar toch partikuliere societeiten geldschieters in alle stand
den, en de voor de meestbiedenden verkrijgbare aandeelen zeer w
meerderheid, in handen zouden kunnen geraken (van buitenlanders
wier eigenbelang eerder belemmering van den handel, dan deszelfs
dering zou kunnen eischen.

Hoezeer het eigenbelang bij al zulke ondernemingen door parti
sociëteiten bovendrijft, bewijst de *Liverpool-Manchester Railway*. In
geconcessioneerd, werden 30,000 £st. besteed, om het parlement te
tuigen, dat zij met een kapitaal van 510,000 £st. zou worden vo
Sedert werden bovendien opgenomen in 1829.............. 127,500
» 1830.............. 159,37
Van 1831 tot 1835..............: 427,50
714,37

behalve dat de meerdere uitgifte van Stocks, dan voor het primitief
taal, tot een kapitaal van 808,025 £st. toe, tegen den verhoogden
de baten vermeerderde. Van de 1,224,375 £st. zijn de overige 416,35
een' schuld van den weg gebleven, welke in 1832 wederom zwoegend
om nog 400,000 £st. bij voorschot van het parlement te verwerven,
preferente verzekering van renten, en dus met opoffering der regt
de houders der 416,350 £st. Ongeacht deze bezwarende omstandig
werden sedert de opening van den weg, in 1830 tot 1836 toe, niet m
dan 442,504 £st. dividenden aan de Stockhouders uitgekeerd, wa
derzelver effect ook tot boven de 300 pCt. steeg. Zóó zou de Staa
hebben gehandeld, maar de 442,504 £st. in de onderneming zelve g
hebben; de tarieven eene verlaging laten de ondergaan, evenredig
overbodige opbrengst, en zoo doende, de algemeene welvaart met de
door meerder goedkoop hebben bevorderd. A. J. Bouricius

*Arnhem* 20 Maart 1838.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

Gedrukt bij A. Zweesaa